Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради Української РСР ◆ № 74 ◆ Середа, 17 квітня 1991 року ◆ Ціна 10 коп.

Художник-реставратор Іван Волчек працює в одній із кімнат Сумського художнього музею. Тут, у майстерні, вдруге народжуються старовинні ікони, полотна, які вважалися безповоротно втраченими. На спеціальній виставці любителі живопису ознайомилися з відновленими творами художників-сумчан минулого століття.

На фото: І. ВОЛЧЕК у своїй майстерні.

Фото Анатолія АФАНАСЬЄВА.

ПРЕЗИДЕНТ СРСР М. С. Горбачов прибув в Японію. Перший офіційний візит в цю країну найвищого радянського керівника відкриває новий етап в історії двосторонніх відносин, з яким народи Радянського Союзу і Японії пов'язують надії на мир, добросусідство і співробітництво.

РАДА Міністрів УРСР затвердила форму договору на право тимчасового користування землею (в тому числі на умовах оренди).

Урядом встановлено, що реєстрація такого договору провадиться сільською, селищною, міською, районною Радою народних депутатів, на території якої розташована земельна ділянка.

ПОКЛАДАННЯМ квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку розпочався 16 квітня у столиці республіки X з'їзд письменників України.

Прозаїки і поети, драматурги і критики, літературознавці зібралися у Жовтневому палаці культури, щоб обговорити підсумки своєї роботи за минулі п'ять років.

ГОЛОС України

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР

◆

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

УРСР, 252047
Київ, вул. Нестерова, 4

◆

ТЕЛЕФОНИ
РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

приймальня —
446-92-11

Відповідальний
секретар —
446-72-63

Завідуючий
корсіткою —
446-60-22

ВІДДІЛИ:
парламентський —
441-84-52,
441-85-64,
листів — 441-88-28,
економіки — 441-88-07,
аграрний — 441-86-18,
міжнародний —
446-91-20,
охорони здоров'я —
441-88-06,
соціальних питань —
441-88-05,
екології — 441-88-69,
культури — 441-86-44,
спорту — 441-88-08,
інформаційний —
446-61-13,
441-86-20,
історії України —
441-88-62,
військових питань —
441-88-52,
реклами — 441-89-44,
бухгалтерія —
441-84-00.

◆

Рукописи
не рецензуються
і не повертаються.

◆

Індекс 60955

Тираж 166.300.

Передплатна ціна на рік
19 крб. 80 коп.

◆

Газета виходить
5 разів на тиждень.
У вівторок на 8 сторінках,
у середу, четвер,
п'ятницю та суботу
на 16 сторінках.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ЗАМІСТЬ РАДМІНУ

НОТАТКИ ІЗ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР

Напередодні пленарних засідань сесії Верховної Ради УРСР відбулося засідання її Президії. Голова Ради Міністрів УРСР В. Фокін представив на розгляд членів Президії нову концепцію управління народним господарством республіки та нову структуру виконавчої влади, виходячи з того, що уряд республіки повинен мати всі можливості для повної реалізації державного суверенітету України і формування, по суті, нової, ринкової економіки.

— Моя принципова позиція, — зазначив В. Фокін у своїй доповіді на засіданні Президії Верховної Ради, — полягає в тому, що вищий орган державної виконавчої влади, як і його структури, повинні забезпечити управління найважливішими економічними і соціальними процесами суспільного розвитку, а не безпосереднє керівництво підприємствами.

З цією метою В. Фокін запропонував змінити існуючі системоутворюючі принципи формування уряду на функціональні шляхом перетворення Ради Міністрів України у Кабінет міністрів. В його складі передбачається мати двох віце-прем'єрів, у тому числі одного першого. На відміну від нинішніх заступників Голови Ради Міністрів нові віце-прем'єри не відповідатимуть за ту чи іншу групу питань або галузей, а здійснюватимуть оперативне керівництво всіма справами Кабінету. До складу уряду буде введено новий інститут керівників вищої ланки — державних міністрів УРСР, характер діяльності яких буде проблемно - функціональним. Вони будуть звільнені від «галузевих мундирів» і не матимуть у безпосередньому підпорядкуванні підвідомчих структур.

В. Фокін запропонував мати в складі Кабінету міністрів державних міністрів з таких функціональних напрямів діяльності: економіка; питання продовольства; гуманітарна політика; питання власності і підприємництва; інвестиційна політика; питання промисловості; оборонний комплекс і конверсія; національна безпека і надзвичайні ситуації.

У складі Кабінету міністрів передбачається створити і таку нову структуру, як Державна економічна рада, котру очолюватиме прем'єр-міністр. Вона здійснюватиме координацію діяльності міністерств і відомств, неурядових господарських структур, вирішальною мірою формуватиме економічну стратегію Кабінету міністрів. До складу Держекономради пропонується ввести, крім керівників економічних міністерств і відомств, ще ряд висококваліфікованих спеціалістів і вчених, народних депутатів, економістів за фахом. У складі цієї ради передбачається створити невелику групу державних радників, своєрідну раду старійшин з найбільш кваліфікованих і авторитетних спеціалістів, незалежно від їхнього віку.

Апарат Кабінету міністрів очолюватиме державний секретар. В апараті замість існуючих галузевих відділів будуть створені проблемно-функціональні, що працюватимуть відповідно до напрямів діяльності державних міністрів УРСР.

Далі промовець зупинився безпосередньо на структурі Кабінету міністрів, умовно поділивши її на чотири функціональні блоки. До складу першого, економічного, входитимуть міністерства: у справі економіки і торгівлі; фінансів; праці; у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва; статистики.

До другого блоку належатимуть міністерства, що забезпечують виробничу сферу: енергетики і електрифікації; сільського господарства; природних ресурсів і охорони навколишнього середовища; лісового господарства; у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС.

Третій блок — це міністерства, що реалізовуватимуть державну політику в соціально - культурній сфері: охорони здоров'я, соціального забезпечення, освіти, культури, інформації, у справах молоді і спорту.

Четвертий блок включає міністерства загальнофункціонального характеру: закордонних справ, внутрішніх справ, юстиції, державної безпеки.

Галузеві органи управління, які перетворюються в Державні комітети, серед своїх функцій матимуть головну цільову установку: створення неурядових господарських структур — асоціацій, концернів, консорціумів та інших форм добровільного об'єднання економічно незалежних підприємств. У перспективі замість усіх промислових державних комітетів може бути створене єдине Міністерство у справах промисловості, найбільш адекватне вимогам ринкової економіки.

В. Фокін детально прокоментував окремі елементи структури Кабінету міністрів, зазначивши, що запропонована схема управління передбачає, що в цілому Кабінет міністрів складатиметься з 31 члена. Нинішня Рада Міністрів налічує 45 чоловік. Голова Ради Міністрів УРСР розповів також про нові функції Державних комітетів УРСР.

На закінчення свого виступу В. Фокін звернувся до Президії з настійливим проханням залишити Державний банк України під юрисдикцією Кабінету міністрів республіки.

— Ця пропозиція, [illegible] міна уповільненої дії», [illegible] може вибухнути на сесії, — сказав В. Фокін. — Вона суперечить положенням недавно прийнятого Закону про банківську систему УРСР. Але справа в тому, що ми не можемо піти тим шляхом, що обрав Союз, і відірвати Державний банк від сфери впливу уряду, тобто зробити його незалежним. І не можемо лише з однієї причини — у нас відсутній інститут президентства. А Кабінет міністрів у [illegible]му становищі виявиться беззброєним у кризовій ситуації і не зможе щось протиставити краху фінансової системи.

На засіданні Президії Верховної Ради УРСР детально обговорювалася концепція, запропонована В. Фокіним, депутати подали ряд слушних пропозицій і зауважень, схваливши концепцію в цілому.

Члени Президії В[illegible]ховної Ради УРСР обговорили ряд інших питань державного життя республіки, що були внесені до порядку денного засідання.

УРЯД ПОТРЕБУЄ ПІДТРИМКИ

Ранкове засідання, 16 квітня

Вчорашнє ранкове засідання Верховної Ради УРСР почалося під акомпанемент мітингів і страйків, котрі цього дня, як і слід було сподіватися, не тільки не стихли в республіці, а, навпаки, пожвавилися. І це наклало відбиток на початок роботи сесії.

На пропозицію кількох депутатів, замість затвердженого графіка роботи Верховної Ради на цей день, було вирішено заслухати інформацію уряду про становище в республіці, викликане підвищенням цін. Виступ Голови Ради Міністрів УРСР В. Фокіна, його чітке бачення суперечностей цього акту, ясна програма дій по зменшенню негативних наслідків різкого підвищення цін на життя людей дещо заспокоїли зал і, як мені здалося (чи, може, цього дуже хотілося), дещо консолідувало ряди депутатів, між якими у перші хвилини сесії знову було намітилося протистояння.

Як влучно підмітив Прем'єр-міністр, методи які застосував союзний уряд при здійсненні реформи цін, дуже нагадували проведення хірургічної операції без наркозу. В результаті народ введено в шоковий стан, причому без забезпечення суттєвої терапевтичної допомоги.

Дехто мав ілюзії, зауважив Вітольд Павлович, що одразу після підвищення цін магазини наповняться харчами і товарами, про які люди уже й забули. Але звідки взятися цьому достатку, коли протягом перших трьох місяців року національний доход республіки зменшився на 4,4 процента? Обсяг промислового виробництва знизився на 4,1 відсотка, виробництво продовольчих товарів впало більш ніж на 5 процентів, причому люди одержали на цілих 12,4 процента менше продукції тваринництва?

Голова Ради Міністрів, критикуючи дії свого ж уряду, який мав би більш оперативно реагувати на всякі несподіванки при проведенні реформи цін, зупинив увагу депутатів на викривленнях у цій справі, коли окремі відомства прагнули погріти руки на людській біді. Так, наприклад, торговельні організації під час переоцінки товарів застосували максимальну, аж до 20 процентів, надбавки. Працівники кооперативної торгівлі, не довго думаючи, і так високі договірні ціни збільшили ще вдвічі. В результаті люди побачили шалені, абсолютно незбагненні ціни на деякі види ковбас, які нині «тягнуть» 15, 30 і навіть 38 карбованців за кілограм.

Невимовне неподобство, зазначив В. П. Фокін, діється нині у побутовому обслуговуванні, де взагалі не намічалося підвищення цін. У деяких перукарнях нині беруть за чоловічу зачіску 7, а то і 10 карбованців, а жінкам красива зачіска обходиться в 30 карбованців.

Голова уряду запевнив, що він не тільки зараз, а й далі буде рішуче викорінювати будь-які спроби порушити встановлену систему ціноутворення і обов'язково наведе суворий порядок у цій справі.

Але що ж конкретно зробив уряд, щоб уже сьогодні пом'якшити ціновий удар по добробуту українського народу? В. П. Фокін назвав ці заходи у строгій послідовності.

По-перше, урядом України збільшено суму компенсаційних витрат на 5 карбованців на місяць у порівнянні з іншими республіками. Може, це декому здасться дрібницею, але на це загалом пішло 3 мільярди карбованців. Таким чином, сказав Вітольд Павлович, ми частково знизили тиск п'ятипроцентного президентського податку на доходи населення.

По-друге, передбачено підвищити розмір місячної зарплати та інших доходів громадян, які не підлягають оподаткуванню, до 165 карбованців включно замість 160 карбованців, що запропоновано союзними органами.

По-третє, нещодавно урядом скасовано діюче обмеження за розміром сукупного доходу на члена сім'ї. Відмінено довідки про доходи сім'ї, що значно спрощує процедуру компенсаційних виплат і поліпшує фінансові можливості багатьох сімей, які мають дітей.

Четверте. Прийнято рішення про запровадження нових щомісячних виплат у розмірі 45 карбованців жінкам, які мають трьох і [illegible] дітей віком до 16 р[illegible] не працюють.

П'яте. Студентам і учням середніх спеціальних навчальних закладів збережено вартість харчування, яка діяла до підвищення роздрібних цін.

Так званий шахтарський тормозок до підвищення роздрібних цін коштував від 80 копійок до карбованця 50 копійок. Зараз він обходиться в 3 карбованці 30 копійок. Але шахтарям компенсаційні виплати збільшено до 105 карбованців, у той час, як іншим верствам населення 65 карбованців.

Шосте. Створена і приступає до роботи Державна інспекція Української РСР по контролю за цінами, мета якої забезпечити надійний захист населення від безпідставного зростання цін і тарифів на товари і послуги.

І, нарешті, враховуючи надзвичайно архіскладне економічне становище України, ми не змогли в поточному році перерахувати 3 мільярди карбованців до Союзного фонду стабілізації, більше того, ми не можемо передати центру жодної копійки з тих 9 мільярдів карбованців, які Україна повинна була внести до Союзного фонду соціальної підтримки населення. Інакше, як заявив Голова уряду, нам ніяк не вдасться хоч якось підтримати в цю скруту власний народ.

Всі ці, які і деякі інші засоби, незважаючи на ваго-

(Закінчення на 3-й стор.).

ЗВЕРНЕННЯ

уряду республіки і Ради Федерації незалежних профспілок України до трудящих Києва

Шановні кияни!

Уряд республіки і Рада Федерації незалежних профспілок України звертаються до вас у тривожний, можливо, найважчий, визначальний для долі нашої республіки час.

Економіка і суспільство у глибокій кризі. Катастрофічних масштабів набуває розлад народного господарства, дефіцит товарів широкого вжитку. Приголомшуючим ударом для народу стало нав'язане центром безпрецедентне підвищення цін. Сьогодні вже не просто невпевненість у завтрашньому дні, а страх перед ним опановує людей, викликає небезпечне зростання соціальної напруженості.

Уряду республіки і Раді Федерації незалежних профспілок України зрозумілі біль і тривога людей. Для нас, як і для кожної людини, незбагненною є логіка дій союзного уряду. Нічим не можна пояснити те, що й досі, всупереч багаторазовим обіцянкам, не запроваджено в комплексі механізму соціального захисту населення.

У цій надзвичайно скрутній ситуації уряд республіки робить все можливе, щоб пом'якшити удар, завданий населенню різким підвищенням цін. Враховуючи вимоги трудових колективів, профспілок, відмінено 5-процентний податок на промислові товари дитячого асортименту, продукти дитячого харчування в їдальнях та буфетах загальноосвітніх шкіл, профтехучилищ, технікумів і вузів. Кабінету міністрів СРСР висловлено категоричну незгоду щодо необгрунтованого підвищення вартості місцевих пасажирських перевезень та проїзду у приміському залізничному транспорті. Відпрацьовуються пропозиції по зниженню рівня цін на ряд товарів та послуг, в тому числі і на окремі види м'ясопродуктів.

Для термінового практичного вирішення всіх питань, пов'язаних із здійсненням компенсаційних виплат населенню, створено спеціальну республіканську комісію. Приступила до роботи Державна інспекція УРСР по контролю за цінами, мета якої — забезпечити надійний захист населення від безпідставного зростання цін і тарифів на товари і послуги.

Уряд республіки і Рада Федерації незалежних профспілок України завершують переговори про додаткові заходи щодо соціального захисту всіх верств населення. Найближчим часом буде підписана угода з цих питань. Ми завжди готові до діалогу, спільного пошуку конструктивних шляхів виходу з кризи, врегулювання конфліктних ситуацій.

Зрозуміло, чудодійного рецепту негайного виходу із становища, в якому опинилося суспільство, на жаль, не існує. Але ясно й те, що подолати кризові явища, поліпшити життя людей не можна без консолідації суспільства, без об'єднання зусиль уряду, профспілок, всього народу, без встановлення громадянського миру, злагоди і спокою, які так необхідні сьогодні всім нам.

Однак, як свідчать події останніх днів у Києві та ряді інших промислових центрів республіки, не всі політичні сили і громадські організації тверезо розуміють нинішню ситуацію. В деяких трудових колективах лунають заклики до проведення страйків і мітингів.

Постає запитання: кому це вигідно? Безперечно, не тим, хто піклується про майбутнє України. Наша республіка з величезними труднощами стає на шлях реального суверенітету. Страйки, мітингова стихія — це перепони на цьому шляху.

Уряд республіки і Рада Федерації незалежних профспілок України звертаються до трудящих: проявіть мудрість, розважливість і витримку, утримайтесь від дій, які ще більше ускладнять і без того критичне становище в народному господарстві, в суспільно-політичному житті республіки.

Голова Ради Міністрів УРСР В. ФОКІН.

Голова Ради Федерації незалежних профспілок України А. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

УРЯД ПОТРЕБУЄ ПІДТРИМКИ

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

місць деяких з них, є лише першою, можна сказати, пожежною реакцією уряду республіки на здійснену центром реформу цін. І вони вже найближчим часом будуть суттєво розширені.

Мається на увазі, насамперед, припинити справжнє пограбування людей союзним Міністерством шляхів сполучення, яке підвищило вартість проїзду в приміському залізничному транспорті до розмірів, що не вкладаються ні в які рамки здорового глузду.

Ми переведемо на режим нульової рентабельності всю мережу робітничих їдалень, а студентським та шкільним надамо підтримку за рахунок бюджетних та позабюджетних фондів. Завдяки цьому ціни у них мають істотно впасти.

Крім того, ми ще раз подивимось бюджетні статті, а саме цим зараз займається Міністерство фінансів республіки, і, думаю, заявив прем'єр, що знайдемо все-таки можливість знизити ціни на деякі продукти харчування. Зокрема, окремі види ковбас коштуватимуть, за попередніми підрахунками, на 4—5 карбованців дешевше. Разом з тим, за дорученням уряду республіки, скасовано явно завищені націнки в громадському харчуванні.

І, нарешті, на розгляд Верховної Ради республіки незабаром буде внесено закон про реформу оплати праці і про мінімальний споживчий бюджет з метою індексації доходів, а також встановлення граничного рівня мінімальної заробітної плати.

— Мені б дуже хотілося, шановні колеги, — сказав наприкінці В. Фокін, — щоб кожен громадянин України усвідомив одну принципово важливу істину: і народ, і уряд республіки зараз знаходяться по один бік барикад. І немає в нас іншої мети, ніж поліпшити життя людей... Я хочу підкреслити вимогу, яка в цьому залі пролунала: припинити спозвання економіки в кризу. Зараз уряд республіки, як ніколи раніше, цим і займається. І потребує підтримки народу. Зрозумійте, дорогі співвітчизники, що ті страйки і будь-які інші акти громадянської непокори, які, на перший погляд, начебто спрямовані проти диктату центру, насправді завдають відчутного удару в спину урядові республіки, а по великому рахунку, і Україні в цілому. Вихід з кризи і досягнення Україною державного суверенітету — це дві колії нашого єдино можливого історичного шляху. І навіть найменший його відрізок нам не подолати без громадянської згоди, витримки і напруженої праці.

Як хочеться, щоб і ті депутати, яким нічого більшого не хочеться, аніж підняти народ до страйків, непокори, а в результаті привести до анархії і ще більшого зубожіння (хіба не підтверджує це і вчорашній виступ депутата Свідерського?), і ті емісари, що ганяють від шахти до шахти, аби ще більше скаламутити воду, і активісти деяких партій, яким будь-яка нестабільність як найдорожчий подарунок, вникли в ці гіркі слова Голови уряду і ще раз подумали: на користь чи на горе українському народу їхні деструктивні дії?

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ,
парламентський оглядач.

* * *

На денному засіданні Голова Верховної Ради УРСР Л. Кравчук запропонував поставити на поіменне голосування пропозицію, що будь-які заклики до страйків, незалежно від кого вони виходять і які цілі переслідують, Верховна Рада розцінює як шлях до розвалу економіки, а значить і всього соціально-економічного життя, як дії проти інтересів народу України, проти її суверенітету. Переважною більшістю депутати висловили негативне ставлення до страйків.

У комісіях Верховної Ради УРСР

ХОЧЕШ ЇСТИ — ВЧИСЬ ВІДМІННО

Відбулося спільне засідання комісій з питань соціальної політики та праці, планування, бюджету, фінансів і цін.

З 2 квітня спорожніли учнівські, студентські, робітничі їдальні та буфети: середня вартість обіду зросла в 2,5 — 3,5 раза. Навіть найбільшим любителям попоїсти доводиться вгамовувати апетит.

Вимушений бойкот громадському харчуванню підростаюче покоління оголосило по всій республіці. У Донецькій області, наприклад, кількість відвідувачів у студентських їдальнях зменшилася з 15,7 тисячі осіб на день до 7,8 тисячі. На Херсонщині в одній із загальноосвітніх шкіл, де раніше харчувалось 1400 учнів на день, користуються послугами їдальні 450. Поки що...

Отже, радіти тому, що зменшуються черги, абсолютно немає підстав. До омріяного благоденства нині далі, ніж було в пору найбільшої штовханини.

Запрошені на засідання заступник міністра торгівлі УРСР В. Ковтуненко та перший заступник голови правління Укоопспілки С. Бабенко детально розповіли про об'єктивні причини, які призвели до масового відлучення від шніцеля учнів та студентів. Причин і справді багато. Віктор Назарович серед них назвав навіть і... пресу, яка, виявляється, «слідом за Президентом і Прем'єр-міністром заспокоювала населення, що воно не постраждає від підвищення цін». А Міністерство торгівлі та Укоопспілка тим заспокоюванням повірили... За пресу вступилися голови комісій М. Білоблоцький та А. Печеров, які ускладнення і без того тяжкої ситуації вбачають не в пустопорожніх газетних обіцянках, а в намаганні працівників громадського харчування одержати будь-що найбільші прибутки. Навіть ціною останніх копійок із студентської чи учнівської кишені.

На думку заступника міністра фінансів УРСР М. Петраченка, полегшити матеріальне становище, зокрема студентів, можна компенсацією хоча б мінімальної вартості їхніх обідів. Для цього до стипендій треба доплачувати додатково 26 карбованців (за кількістю навчальних днів на місяць). Хто не одержує стипендій, вважає заступник міністра, не має права на компенсацію: мабуть, Микола Петрович переконаний, що одержання двійок позбавляє бідолашних студентів не тільки стипендії, а й апетиту. Слава Богу, не всі депутати поділили цю думку.

Члени комісій розробили конкретні пропозиції щодо соціального захисту учнів та студентів і внесли їх на вирішення до Ради Міністрів.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ДІТИ І ЦІНИ

Новітнє передбачення «сміється той, хто сміється 2 квітня», мабуть, найбільше торкнулося материнства й дитинства. Не по кишені стали для багатьох товари дитячого асортименту.

Як допомогти учням, студентам, дітям-сиротам? Як вижити багатодітним сім'ям в умовах псевдоринкових цін прем'єра Павлова? За що і в що вдягнути й взути дітей? Ці та інші проблеми розглянула на своєму засіданні Комісія Верховної Ради Української РСР у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства.

А як же бути з шкільними формами, спортивними костюмами, зошитами, приладдям? Парадокс — хоч ціни «кусаються», підприємства легкої промисловості, які випускають цю продукцію, залишаються нерентабельними.

Представники Міністерства легкої промисловості пропонують виробити механізм регулювання цін дитячого асортименту, інакше мільйони сімей не зможуть купити своїм дітям найнеобхіднішого. А фінансисти твердять, що знижувати ціни на шкільну форму не можна ні в якому разі, оскільки почнеться масовий вивіз її за кордони республіки. Дорожнеча виправдана, запевняють вони, тому що зросли закупівельні ціни на тканини. Треба йти шляхом розумної компенсації: продавати форми через школи дешевше, а підприємствам, щоб не було збитків від таких прейскурантів, зменшити частку податку на прибуток.

Пропозицій прозвучало немало. На жаль, «коштують» вони також дорого. Якщо діяти за «білоруським» варіантом — підвищити компенсації населенню — необхідно десь шукати нові мільярди. Чи реально це? Але очевидно, що переглянути відповідність компенсацій сім'ям з дітьми необхідно вже зараз. Вимога часу — захистити від злиднів хоча б дітей!

Катерина БОРУШ.

ВИМОГИ ЗАДОВОЛЕНО — ЧАС ПРИПИНИТИ СТРАЙК

12—15 квітня у Києві відбулися переговори уряду республіки з представниками ради страйкуючих вугільних підприємств. По їх закінченні кореспондент Укрінформу зустрівся із заступником Голови Ради Міністрів УРСР В. Гладушем і попросив відповісти на кілька запитань.

— Вікторе Дмитровичу, здавалося б, під час недавніх зустрічей представників вугільної галузі у Києві з Головою Ради Міністрів УРСР, у Москві з керівництвом союзного Кабінету міністрів розглянуто і вирішено майже всі економічні питання, висунуті шахтарями. Задоволено основну їх вимогу — збільшити вдвічі протягом року заробітну плату. З якими ж питаннями приїхали представники страйкуючих колективів до Києва?

— У пакеті вимог, які ми розглядали спільно протягом цих останніх днів і виконання яких страйкарі вважають необхідною умовою відновлення роботи шахт, чимало відомих питань. Вони, справді, обговорювалися раніше, і по них уже досягнуто домовленості або ж вони перебувають у стадії вирішення.

Скажімо, вимога про право на вихід на пенсію працівників, зайнятих на підземних роботах, гірничоратувальників, а також робітників основних професій за наявності підземного стажу відповідно 25 і 20 років повністю задоволена положеннями Закону СРСР «Про пенсійне забезпечення громадян в СРСР», а також недавніми постановами союзного уряду.

Невідомо, чому у страйкарів виникла необхідність, щоб Рада Міністрів УРСР гарантувала виконання протоколу, підписаного 26 січня 1991 року у Донецьку. Ми ніколи не давали підстав для сумнівів щодо цього. Більше того, можу з повною відповідальністю сказати, що всі домовленості, зафіксовані в тому документі, виконують-

(Продовження на 7-й стор.).

Продиктовано у номер

УМОВЛЯННЯ НЕ ДОПОМОГЛИ

Здається, і Київ починає потроху «трясти». Незважаючи на заклики і умовляння, звертання до здорового глузду уряду і профспілок республіки, голови Київради, який звернувся по телебаченню до трудових колективів, усіх жителів міста виявити витримку, вранці 16 квітня повністю застрайкували водії електротранспорту трамвайно-тролейбусних депо № 2 і № 4, частково не вийшли на роботу працівники інших таких підприємств.

Не вийшли на маршрути автобуси АТП-13032, відмовилися працювати водії, які вивозять побутове сміття. Вони мають страйкувати до 26 квітня, що загрожує перетворити місто у великий смітник.

Вимоги — політичні і економічні. Підтримка вимог страйкуючих шахтарів: відставка Президента Горбачова, уряду та Верховної Ради СРСР, передача вищої влади Верховним Радам суверенних республік, держав, їх урядам; деполітизація армії, МВС, КДБ, виробництва; коригування рівня зарплати відповідно до індексу цін. Другий пакет вимог — реалізувати постанову Верховної Ради УРСР від 17.10.90 (програма голодуючих студентів): закриття Чорнобильської АЕС, націоналізація майна КПУ, служба військовослужбовців строкової служби на території України, непідписання Союзного договору до прийняття нової Конституції України. А також підвищення зарплати до рівня підвищення цін, категорична незгода з їх реформою.

Колективи четвертого і другого трамвайно-тролейбусного депо, які вже страйкували минулого року, не побажали розмовляти з представниками Київради, вимагаючи зустрічі з Головою Верховної Ради УРСР Леонідом Кравчуком та Головою Ради Міністрів республіки Вітольдом Фокіним.

Цю інформацію редакція одержала від заступника голови міськвиконкому В. Кочерги.

Не зовсім ясна ситуація з колективами промислових підприємств. Заклик київського страйккому розпочати страйк нібито підтримало 50 підприємств. Але за даними, які редакція одержала у Київраді, на роботу вийшли всі робітничі колективи. Хоч, як з'ясувалося за кілька хвилин після розмови, представники заводу «Ленінська кузня» — близько тисячі чоловік — вже зранку були на площі Жовтневої революції. Вимоги ті ж, що й у шахтарів і водіїв електротранспорту.

Зателефонували на завод «Більшовик» — яка ситуація там?

— Працюємо, — відповів секретар парткому В. Половинко. — Але ввечері візьмемо участь у загальноміському мітингу, який проводять профспілки України.

Як заявив заступник голови об'єднаного страйкового комітету Києва Сергій Мельник, страйк — безстроковий, до остаточного виконання вимог. Але як бути з такими пунктами, як закриття АЕС, адже для цього потрібно не один день і навіть місяць? Як з націоналізацією майна КПУ, якщо навіть для цього буде добра воля? Обмежитися прийняттям принципових рішень? Вони вже були...

Ясно одне: в умовах транспортної монополії війна йде не тільки з керівництвом, а й з громадянами власного міста, і, врешті-решт, війна з самими собою. Що буде далі — побачимо.

Валентина ПИСАНСЬКА,
Костянтин ПАРИШКУРА,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

Київ.

16 квітня, площа Жовтневої революції, Київ; «Ленінська кузня» страйкує; міліція: що таке «За вільну Україну»? Непримиренність і готовність до діалогу: Голова Верховної Ради Л. Кравчук запропонував сісти за стіл переговорів (з виступу на сесії Верховної Ради того ж дня).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НАЙВИЩИЙ ПІК?

Цими днями Донеччиною прокотилась потужна хвиля шахтарських страйків. Вийшла на площі Макіївка. До колективів 14 шахт приєдналися місцеві металурги, працівники інших галузей. Мені довелось бути присутнім на одному з таких мітингів — у Донецьку, на площі Рад. Це найбагатолюдніший мітинг нинішньої весни. Тут були представники усіх шахт об'єднання «Донецьквугілля», студенти. Кульмінацією акції стало підняття біля Будинку Рад національного українського прапора. Серед вимог страйкуючих: надання Декларації про суверенітет України конституційного характеру, звільнення депутата С. Хмари, приватизація землі, демократизація засобів масової інформації, припинення відрахувань до союзного бюджету. Оголошено про створення загальноміського міжгалузевого страйкового комітету.

На адресу страйкарів продовжує надходити матеріальна допомога. Страйккомові переказали кошти завод «Точмаш», університет, церковна громада (усі — Донецьк), підприємства та організації Одеси, Харкова, Тернополя, Запоріжжя, Львова, Слав'янська, Маріуполя, Дніпродзержинська, Магадана, Мінська — усього понад 60 тисяч карбованців.

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

В інших республіках

ПОЛІТИЧНИЙ СТРАЙК ТРИВАЄ

З 10 квітня в Грузії розпочалися страйки залізничників та портовиків. Республіка відмовилась приймати з сусідніх залізниць пасажирські та вантажні поїзди, припинено роботу в портах Чорноморського узбережжя. Вчора наш кореспондент Ігор Грушко зателефонував до Тбілісі. Відповідальний секретар газети «Свободная Грузия» — органу республіканської Верховної Ради — А. Акопов розповів:

— Рішення про проведення страйків на транспорті та підприємствах союзного підпорядкування прийнято членами всегрузинської політичної організації — «Круглого столу». Згадані акції протесту мають на меті єдине: примусити союзні структури влади визнати повний і фактичний суверенітет Грузії після прийняття її парламентом Акта про відновлення незалежності, припинити політику диктату з боку Москви.

У зв'язку з цією акцією громадянської непокори Президент Республіки Грузія З. Гамсахурдіа 15 квітня видав указ, в якому закликає всі республіканські міністерства та відомства всіляко сприяти проведенню страйку. Крім того, указом передбачено організувати із службових осіб наявних міністерств — консультативну та координаційну ради, які спільно зі страйковими комітетами мають надати рухові непокори системного характеру. Будуть також створені об'єднана рада засобів масової інформації для об'єктивного висвітлення подій у Грузії і спеціальний страйковий фонд.

...ЛЯННЯ ...ОГЛИ

...роботу вийш... ...і колективи. ...алося за кіль... ...ісля розмо... ...ники заво... ...кузня» — ...чоловік — вже ...площі Жовт... ...Вимоги ті ж, ...в і водіїв ...рту.

...али на завод ... яка ситуа...

...о. — відповів ...ому В. Поло... ...вечері віз... ...загальноміськ... ...який прово... ...и України.

...тупник голови ...райкового ко... ...ргій Мельник, ...троковий, до ...онання вимог. ...такими пунк... ...тя АЕС, адже ...рібно не один ...сяць? Як з ...майна ...ть для цього ...? Обмежити...

ся прийняттям принципових рішень? Вони вже були...

Ясно одне: в умовах транспортної монополії війна йде не тільки з керівництвом, а й з громадянами власного міста, і, врешті-решт, війна з самими собою. Що буде далі — побачимо.

Валентина ПИСАНСЬКА, Костянтин ПАРИШКУРА,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

Київ.

16 квітня, площа Жовтневої революції, Київ; «Ленінська кузня» страйкує; міліція: що таке «За вільну Україну»? Непримиренність і готовність до діалогу: Голова Верховної Ради Л. Кравчук запропонував сісти за стіл переговорів (з виступу на сесії Верховної Ради того ж дня).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НАЙВИЩИЙ ПІК?

Цими днями Донеччиною прокотилась потужна хвиля шахтарських страйків. Вийшла на площі Макіївка. До колективів 14 шахт приєдналися місцеві металурги, працівники інших галузей. Мені довелось бути присутнім на одному з таких мітингів — у Донецьку, на площі Рад. Це найбагатолюдніший мітинг нинішньої весни. Тут були представники усіх шахт об'єднання «Донецьквугілля», студенти. Кульмінацією акції стало підняття біля Будинку Рад національного українського прапора. Серед вимог страйкуючих: надання Декларації про суверенітет України конституційного характеру, звільнення депутата С. Хмари, приватизація землі, демократизація засобів масової інформації, припинення відрахувань до союзного бюджету. Оголошено про створення загальноміського міжгалузевого страйкового комітету.

На адресу страйкарів продовжує надходити матеріальна допомога. Страйковому переказали кошти завод «Точмаш», університет, церковна громада (усі — Донецьк), підприємства та організації Одеси, Харкова, Тернополя, Запоріжжя, Львова, Слав'янська, Маріуполя, Дніпродзержинська, Магадана, Мінська — усього понад 60 тисяч карбованців.

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

В інших республіках

ПОЛІТИЧНИЙ СТРАЙК ТРИВАЄ

З 10 квітня в Грузії розпочалися страйки залізничників та портовиків. Республіка відмовилась приймати з сусідніх залізниць пасажирські та вантажні поїзди, припинено роботу в портах Чорноморського узбережжя. Вчора наш кореспондент Ігор Грушко зателефонував до Тбілісі. Відповідальний секретар газети «Свободная Грузия» — органу республіканської Верховної Ради — А. Акопов розповів:

— Рішення про проведення страйків на транспорті та підприємствах союзного підпорядкування прийнято членами всегрузинської політичної організації — «Круглого столу». Згадані акції протесту мають на меті єдине: примусити союзні структури влади визнати повний і фактичний суверенітет Грузії після прийняття її парламентом Акта про відновлення незалежності, припинити політику диктату з боку Москви.

У зв'язку з цією акцією громадянської непокори Президент Республіки Грузія З. Гамсахурдіа 15 квітня видав указ, в якому закликає всі республіканські міністерства та відомства всіляко сприяти проведенню страйку. Крім того, указом передбачено організувати із службових осіб наявних міністерств — консультативну та координаційну ради, які спільно зі страйковими комітетами мають надати рухові непокори системного характеру. Будуть також створені об'єднана рада засобів масової інформації для об'єктивного висвітлення подій у Грузії і спеціальний страйковий фонд.

Ініціатива

ПРОФСПІЛКИ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

Понад 200 тисяч чоловік, не зайнятих роботою, змушені будуть уже в нинішньому році пропонувати свої послуги на ринку праці Одеської області, причому близько половини з них потребуватимуть негайної матеріальної допомоги й соціального захисту. Зробивши такий попередній прогноз, президія тутешньої Федерації профспілок запропонувала й заходи, що, на її думку, дадуть змогу пом'якшити ситуацію.

— За умов кризи економіки, інфляції грошей та подорожчання життя державна допомога по безробіттю безумовно не забезпечить тим, хто часово в... роботу, прожиткового мінімуму, — каже голова ради Федерації профспілок області, народний депутат УРСР В. Дудченко. — Тому ми вирішили створити громадський фонд захисту трудящих від безробіття. Об'єднаємо зусилля трудових колективів, профспілкових та громадських організацій, творчих спілок, ок... громадя... подан... ...іальної до... безробітним, правовий та економічний захист їх інтересів, створення додаткових робочих місць. Щоб мати на це кошти, запропонували, зокрема, усім, хто вважає те за можливе, зробити благодійні внески, перерахувати частину членських профспілкових внесків, провести суботники, кошти від яких пішли б на ті ж благородні цілі. Пропозиції знайшли і розуміння, й конкретний відгук.

Створюючи фонд, його засновники передбачають найрізноманітніші шляхи пом'якшення негативних наслідків безробіття. Так, десь для 30 тисяч чоловік планується організувати професійну перепідготовку, 18 тисячам — знаходять місця для тимчасової роботи, 23 тисячам чоловік виплатять грошову допомогу по безробіттю. Особливої уваги надають створенню додаткових робочих місць. Уже років з десять, скажімо, йдеться про те, що в селищі Южному, де чоловіки зайняті в морському торговому порту та на припортовому хімзаводі, більшість жінок не мають до чого докласти рук — вони, по суті, безробітні. Союзні відомства все обіцяли якось розв'язати цю проблему, та віз і нині там. Тепер же становище ще ускладнилося, в багатьох, особливо молодих сім'ях, на зарплату тільки одного працюючого не прожити. Тому за справу вирішила взятися профспілка працівників хімічної промисловості: спираючись на громадський фонд, вона заснує в селищі мале підприємство по виробництву товарів народного споживання, де працюватимуть жінки. Створюватимуться малі підприємства, додаткові цехи і в інших місцях.

Георгій ЧОРНОМОРЕЦЬ.

Одеська область.

Що турбує

...І ПЕНСІОНЕРИ?

Розпочався страйк у деяких областях республіки. Ініціаторами його виступили пенсіонер... металур... — підприємств, до них приєдналися колишні шахтарі, залізничники. До страйкарів приєднались пенсіонери-вчителі, викладачі вищих навчальних закладів, медичні працівники. Вимоги страйкового комітету підтримують колишні колгоспники. Найближчим часом до них збираються приєднатись працівники державних установ, які пішли на заслужений відпочинок.

За прогнозами соціологів, протягом одного-двох тижнів страйк пошириться на всю територію України й охопить всі категорії пенсіонерів. Винятком стануть персональні пенсіонери союзного і республіканського значення. Страйкові комітети створюються у всіх областях та районних центрах нашої республіки, до них приєднуються і комітети сільських Рад. Днями буде створено республіканський страйковий комітет пенсіонерів, котрий представить вимоги страйкуючих на розгляд уряду та Верховної Ради України.

Сподіваюсь, ви зрозуміли — це сумний жарт.

...Страйк, страйк, страйк... Страйкують нині у нас майже всі. Навіть лікарі тимчасово забувають клятву Гіппократа і теж збираються страйкувати. Вимоги трудящих справедливі. Так, не можна жити на таку зарплату, працювати в таких умовах, годувати дітей такими продуктами. Словом, «так жити не можна». Голова уряду і Голова Верховної Ради ламають голови, як задовольнити вимоги страйкуючих сьогодні, і намагаються передбачити, хто застрайкує завтра і що вимагатиме... Щоб комусь щось дати, треба в когось щось забрати, бо, на жаль, немає у нас чарівної лампи Алладіна. А раз немає лампи, доводиться давати. І забирати. І ті, у кого нині забрали, завтра починають страйкувати. А ті, кому не дали, — продовжують. Вимоги ж бо, повторюю, справедливі. І ніхто вже не вірить у те, що треба просто сумлінно працювати, — усе життя працювали і нічого не мають, то як же повіриш?! Шукають інші методи, а який метод може бути кращим за страйк?

І ті, хто страйкував, почнуть жити хоч трохи, але краще... І знову спокійно працюватимуть, бо вимоги, нехай частково, але задовольнили. Тільки пенсіонери ніколи нічого не вимагають, бо нічим їм налякати ні керівництво, ні колишніх своїх колег, ні суміжників. І крикнути — сили не стачить. Вони можуть тільки просити, та й то — тихенько... А хто ж почує шепіт у мітинговому галасі? Та й навіщо чути — зачекають. Їм же і пенсії збільшили до підвищення цін, і компенсації виплачують... І чекають старі, чесно відвоювавши і відпрацювавши все своє життя, аби нинішньому поколінню краще жилося. Вони вірили, що збудують для дітей щасливе життя. Чекають. Чи дочекаються?..

Катерина ВОРОНЕНКО,
соціолог «Голосу України».

Цікаві задуми

ДІМ...

Милують зір гарні, добротні будинки, з... останнім часом на садових ділянках. Минул... обмежень і заборон. Люди будують з погляд... і діти, й онуки мали змогу відчути затишок ... Все частіше з'являються будинки, споруджен... власними проектами. Неможливо байдуже п... де, ніби грибок на сонечку, виріс незвичайн... будиночок. Він завжди привертає увагу всіх, ...во-городнього товариства «Мрія». Я зустрів... його господарем, інженером Миколою Лосєв...

— Миколо Микитовичу, чому ви зупинились на такій нетрадиційній архітектурній формі?

— Для цього є чимало причин. Головне, як я вважаю, інтер'єр садового будиночка повинен в цілому відрізнятися від міської квартири. Помінявши навіть на кілька днів буденну, так звану комфортну, обстановку, рід занять, звичне навколишнє оточення, ти відпочиваєш як морально, так і фізично.

Важливо й те, що на сферичну, кулеподібну будівлю витрачається значно менша кількість матеріалів. Не потрібні дефіцитні цегла і шифер, дорогі залізобетонні панелі для перекриття, підйомні механізми. Такий будинок займає менше місця на ділянці, не так затіняє город.

— Розкажіть про конструкційні особливості вашого проекту.

— Несучими конструкціями будинку є цоколь, виготовлений з бетонних монолітних блоків. Стіни і покрівля з'єднані. Вони зроблені із зігнутих піварки клеєних дощок, які спираються своїми кінцями на ... опорне кіл... метри. У с... ка з дерев... рейками на... ленова плі... утеплювач... вати і зно... плівкою. ... ження робі... щечок і гі... них плит. ... штукатури... водостійки... матурну м...

Новини з усієї України

МЕТАЛОБРУХТ ЗАРОБЛЯЄ ВАЛЮТУ

Херсон. Вийшов у рейс теплохід заснованого півроку тому спільного радянсько-турецького підприємства «Еркон Шиппінг КО ЛТД» «Григорий Петровський».

— 90 процентів акцій компанії належать Херсонському заводу імені Комінтерну, — розповідає її віце-президент Е. Ільницький, — решта — власність турецької сторони. Вона взяла на себе пошук вигідних партнерів. Поки що лише одне судно належить компанії. Незабаром приєднається ще одне — «Станислав Косиор». Вони здійснюватимуть комерційні рейси між іноземними портами Чорного та Середземного морів. Два названих судна — старі. На заводі подумували про те, щоб здати їх у металобрухт. Але тепер, після ремонту, вони не лише компенсують витрати, а й приноситимуть валюту для соціальної програми комінтернівців. Вважаю, ці гроші варто використати не на імпорт товарів широкого вжитку, а побудувати на них ковбасний цех, молочний магазин, цегельний завод.

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

ЯК ЗМОГЛИ

Харків. Здавалося б, зовсім небагато зроблено дирекцією кінотеатру «Харків» для увічнення пам'яті колишнього кіномеханіка Анатолія Смислова, який загинув у Афганістані. У фойє обладнано стенд з розповіддю про юнака, видано наказ про надання батькам «афганця» (раз на рік, довічно) допомоги в розмірі місячної зарплати сина.

Іван ШКВАРКО.

СПИРТ...

Лише до... вистачило ... робництва ... дах Черніг...

— Нині ... говорить ... тор виробни... спиртової ... ласті А. Гр... лише один. ... то навіть н... договірні у... чання.

Я був на... му заводі, ... районі. Нас... О. Кирилюк... час антиалк... підприємств...

ГРА...

Це стало... ринку мину... ти лускали... кілька хви... ринку став...

Не жаха... без жертв ... ти були не... ростуть на ... зранку на ... кілька де... хлопців ... тих, хто то... дами та кн... Півдня. Оче... ділилися: ... нальотчикі...

ГОЛОС України

Ініціатива

РОФСПІЛКИ ОТИ БЕЗРОБІТТЯ

тисяч чоловік, роботою, змуше ке в нинішньому вати свої послу праці Одеської ому близько по к потребувати ї матеріальної оціального за вши такий попе оз, президія ту ерації профспі цувала й заходи, ку, дадуть змогу ситуацію.

в кризи економі грошей та подо іття державна безробіттю бе абезпечить тим, о в ив робо вого мінімуму, ва ради Федера ок області, на іт УРСР В. Дуд му ми вирішили мадський фонд ящих від безро аємо зусилля ективів, проф громадських ворчих спілок, адя подан ої до оги без вовий та еконо т їх інтересів, даткових робо об мати на це онували, зокре вважає те за бити благодійні ахувати частину профспілкових ести суботники, их пішли б на ні цілі. Пропозиції знайшли і розуміння, й конкретний відгук.

Створюючи фонд, його засновники передбачають найрізноманітніші шляхи пом'якшення негативних наслідків безробіття. Так, десь для 30 тисяч чоловік планується організувати професійну перепідготовку, 18 тисячам — знаходять місця для тимчасової роботи, 23 тисячам чоловік виплатять грошову допомогу по безробіттю. Особливої уваги надають створенню додаткових робочих місць. Уже років з десять, скажімо, йдеться про те, що в селищі Южному, де чоловіки зайняті в морському торговому порту та на припортовому хімзаводі, більшість жінок не мають до чого докласти рук — вони, по суті, безробітні. Союзні відомства все обіцяли якось розв'язати цю проблему, та віз і нині там. Тепер же становище ще ускладнилося, в багатьох, особливо молодих сім'ях, на зарплату тільки одного працюючого не прожити. Тому за справу вирішила взятися профспілка працівників хімічної промисловості: спираючись на громадський фонд, вона заснує в селищі мале підприємство по виробництву товарів народного споживання, де працюватимуть жінки. Створюватимуться малі підприємства, додаткові цехи і в інших місцях.

Георгій ЧОРНОМОРЕЦЬ.

Одеська область.

Цікаві задуми

ДІМ — ЗА ВЛАСНИМ ПРОЕКТОМ

Милують зір гарні, добротні будинки, з любов'ю зведені останнім часом на садових ділянках. Минули часи непотрібних обмежень і заборон. Люди будують з поглядом у майбутнє, щоб і діти, й онуки мали змогу відчути затишок родинного гнізда. Все частіше з'являються будинки, споруджені за оригінальними власними проектами. Неможливо байдуже пройти повз ділянку, де, ніби грибок на сонечку, виріс незвичайної сферичної форми будиночок. Він завжди привертає увагу всіх, хто завітає до садово-городнього товариства «Мрія». Я зустрівся і вів розмову з його господарем, інженером Миколою Лосєвим.

— Миколо Микитовичу, чому ви зупинились на такій нетрадиційній архітектурній формі?

— Для цього є чимало причин. Головне, як я вважаю, інтер'єр садового будиночка повинен в цілому відрізнятися від міської квартири. Помінявши навіть на кілька днів буденну, так звану комфортну, обстановку, рід занять, звичне навколишнє оточення, ти відпочиваєш як морально, так і фізично.

Важливо й те, що на сферичну, кулеподібну будівлю витрачається значно менша кількість матеріалів. Не потрібні дефіцитні цегла і шифер, дорогі залізобетонні панелі для перекриття, підйомні механізми. Такий будинок займає менше місця на ділянці, не так затінює город.

— Розкажіть про конструкційні особливості вашого проекту.

— Несучими конструкціями будинку є цоколь, виготовлений з бетонних монолітних блоків. Стіни і покрівля з'єднані. Вони зроблені із зігнутих піварки клеєних дощок, які спираються своїми кінцями на цоколь і металеве опорне кільце діаметром 4 метри. У середині — обшивка з дерев'яних рейок. Між рейками натягується поліетиленова плівка, вимощується утеплювач з пінопласту, мінвати і знову покривається плівкою. Внутрішнє опорядження робиться з тонких дощечок і гіпсових декоративних плит. Зовні поверхня штукатуриться цементним водостійким розчином на арматурну металеву сітку. Вікна круглі типу ілюмінатора діаметром в 1 метр. На другий поверх ведуть гвинтові сходи з веранди.

— Які основні розміри будинку?

— Зовнішній діаметр першого поверху — 7 метрів, другого — 4 метри. Висота кімнат — 3 метри. Загальна корисна площа — 50 квадратних метрів. Під будинком викладено з гранітного буту погріб діаметром 3 метри з окремим входом.

— Ви вважаєте, що ваш проект має істотні переваги над типовим проектом будинку з цегли? В чому вони?

— Сама сферична форма — це питання індивідуального смаку. А от щодо конструкційних особливостей, я вважаю, перевага за моїм проектом. Поясню. Цегляний будинок треба довго відігрівати і просушувати стіни взимку. У моєму ж завдяки теплоізолюючим матеріалам створюється свій мікроклімат. Тому влітку в такому будиночку прохолодно, взимку, при невеликій затраті палива, — тепло.

— Скільки, приблизно, коштує такий будинок?

Усі будівельні роботи виконую самостійно. Як спеціаліст можу запевнити, що будинок за моїм проектом обходиться у 2—3 рази дешевше, ніж такої ж квадратури дім з цегли. Матеріали, за моїми підрахунками, коштують приблизно 1800—2000 карбованців. Звичайно, за старими цінами.

— Така робота, мабуть, потребує неабиякої майстерності?

— Я будівельник з тридцятирічним стажем. Володію кількома професіями. Зараз працюю головним інженером будівельно-монтажного управління. Робота на ділянці завжди приносить мені радість і задоволення. Споруджуючи своїми руками будинок, який зовні відрізняється від традиційних архітектурних форм, я самоутверджуюсь як будівельник-професіонал.

— Миколо Микитовичу, цілком ймовірно, що читачі «Голосу України» побажають дізнатися про подробиці проекту, вислухати ваші поради.

— Із задоволенням відповім на всі листи.

Розмову вів Леонід ПІДЛУЖНИЙ.

Фото автора.

Що турбує

ПЕНСІОНЕРИ?

страйк у деяких убліки. Ініціато ступили пенсіо ур — під их приєдналися тарі, залізнич йкарів приєдна ри-вчителі, вик навчальних зак ні працівники. кового коміте ь колишні кол ближчим часом ться приєдна ки державних ішли на заслу нок.

ми соціологів, ого-двох тижнів иться на всю країни й охо орії пенсіоне станути персо нери союзного ського значен комітети ство х областях та рах нашої рес их приєднують сільських Рад. творено респуб райковий комі в, котрий пред и страйкуючих яду та Верхов аїни.

ви зрозуміли жарт.

трайк, страйк... ині у нас май лікарі тимча клятву Гіппо раються страй моги трудящих Так, не можна зарплату, пра х умовах, году кими продукта так жити не за уряду і Го ї Ради ламають голови, як задовольнити вимоги страйкуючих сьогодні, і намагаються передбачити, хто застрайкує завтра і чого вимагатиме... Щоб комусь щось дати, треба в когось щось забрати, бо, на жаль, немає у нас чарівної лампи Алладіна. А раз немає лампи, доводиться давати. І забирати. І ті, у кого нині забрали, завтра починають страйкувати. А ті, кому не дали, — продовжують. Вимоги ж бо, повторюю, справедливі. І ніхто вже не вірить у те, що треба просто сумлінно працювати, — усе життя працювали і нічого не мають, то як же повіриш?! Шукають інші методи, а який метод може бути кращим за страйк?

І ті, хто страйкував, почнуть жити хоч трохи, але краще... І знову спокійно працюватимуть, бо вимоги, нехай частково, але задовольнили. Тільки пенсіонери ніколи нічого не вимагають, бо нічим їм налякати ні керівництво, ні колишніх своїх колег, ні суміжників. І крикнути — сили не стачить. Вони можуть тільки просити, та й то — тихенько... А хто ж почує шепіт у мітинговому галасі? Та й навіщо чути — зачекають. Їм же і пенсії збільшили до підвищення цін, і компенсації виплачують... І чекають старі, чесно відвоювавши і відпрацювавши все своє життя, аби нинішньому поколінню краще жилося. Вони вірили, що збудують для дітей щасливе життя. Чекають. Чи дочекаються?..

Катерина ВОРОНЕНКО,
соціолог «Голосу України».

Новини з усієї України

МЕТАЛОБРУХТ ЗАРОБЛЯЄ ВАЛЮТУ

Херсон. Вийшов у рейс теплохід заснованого півроку тому спільного радянсько-турецького підприємства «Ерком Шиппінг КО ЛТД» «Григорий Петровский».

— 90 процентів акцій компанії належать Херсонському заводу імені Комінтерну, — розповідає її віце-президент Е. Ільницький, — решта — власність турецької сторони. Вона взяла на себе пошук вигідних партнерів. Поки що лише одне судно належить компанії. Незабаром приєднається ще одне — «Станислав Косиор». Вони здійснюватимуть комерційні рейси між іноземними портами Чорного та Середземного морів. Два названих судна — старі. На заводі подумували про те, щоб здати їх у металобрухт. Але тепер, після ремонту, вони не лише компенсують витрати, а й приноситимуть валюту для соціальної програми комінтернівців. Вважаю, ці гроші варто використати не на імпорт товарів широкого вжитку, а побудувати на них ковбасний цех, молочний магазин, цегельний завод.

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

ЯК ЗМОГЛИ

Харків. Здавалося б, зовсім небагато зроблено дирекцією кінотеатру «Харків» для увічнення пам'яті колишнього кіномеханіка Анатолія Смислова, який загинув у Афганістані. У фойє обладнано стенд з розповіддю про юнака, видано наказ про надання батькам «афганця» (раз на рік, довічно) допомоги в розмірі місячної зарплати сина.

Іван ШКВАРКО.

Факт і коментар

СПИРТУ НЕ БУДЕ. МОЛОКА — ТЕЖ

Лише до кінця березня вистачило сировини для виробництва спирту на заводах Чернігівщини.

— Нині з семи заводів, — говорить генеральний директор виробничого об'єднання спиртової промисловості області А. Григор, — працює лише один. Нема зерна і ніхто навіть не обіцяє виконати договірні умови його постачання.

Я був на Новоборовицькому заводі, що в Щорському районі. Настрій у директора О. Кирилюка кепський: під час антиалкогольної кампанії підприємство було закрите майже два роки. Сьогодні знову 110 чоловік персоналу не працюють. Зупинка заводу відчувається і в районі: недодача щодоби 200 тонн післяспиртової барди призвела до падіння надоїв від кожної корови в середньому на 3,6 кілограма. Отже, проблеми після зупинки спиртозаводів виникнуть не лише у любителів оковитої. До того ж, ні для кого не секрет, що зарплата медиків, освітян у великій мірі залежить від горілчаного виторгу...

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Оце так!

ГРАНАТИ ПІД НОГАМИ

Це сталося на місцевому ринку минулої неділі. Гранати лускали, мов горіхи, за кілька хвилин асфальт на ринку став червоним.

Не жахайтесь, обійшлося без жертв і крові, бо гранати були не бойові, а ті, що ростуть на дереві. У неділю зранку на ринок увірвалося кілька десятків місцевих хлопців і накинулися на тих, хто торгує в Ровно плодами та квітами сонячного Півдня. Очевидці «бою» розділилися: одні називали нальотчиків хуліганами, інші лаяли торговців, мовляв, деруть по три шкури, ще інші розводили руками — адже ні гранати, ні лимони у магазинах не продаються все одно.

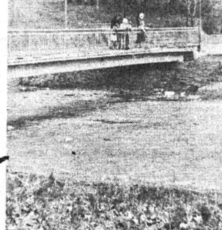
Дискусія була гарячою, а тим часом спрацювали закони ринку: як тільки південних продавців прогнали, ціни на гвоздики місцевого виробництва одразу виросли вдвічі.

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».
Ровно.

ПОГОДА

17—18 квітня на Україні часом дощі, подекуди з грозами, у західних і північних областях із мокрим снігом. Температура вдень 5—12, вночі 1—7 градусів тепла, у західних областях 0—3 градуси морозу. Лише у південних і південно-східних областях сухо і тепло, температура вдень 13—19, вночі 5—8 градусів тепла. Вітер по республіці північно-західний, 7—12, пориви 15—20, у Карпатах 25 — 30 метрів на секунду.

По Київській області сьогодні вдень короткочасний дощ, можлива гроза, вітер північно-західний, 7—12, пориви 15—20 метрів на секунду. Температура 7—12 градусів тепла.

Інтер. 01.15 Х/ф «Последний ужин»

БОРОТЬБА З ТІННЮ

Точка зору

Воістину важко зрозуміти, що коїться. Закликають нас розвивати підприємливість і в той же час рішуче боротися проти спекуляції! Нібито нормально воно звучить, але, з'ясовується, лише в контексті останніх 73 років. Адже словник В. Даля визначає підприємливу людину як таку, що «...схильна до великих справ, оборотів». А «підприємлива в торговельних та промислових справах людина» — саме і є «спекулятор». Отже, це слова-синоніми. І багато разів прокляті у нас спекулянти — є люди, які конче необхідні будь-якому суспільству. Крім... соціалістичного.

БЕЗЖАЛЬНА боротьба з ними почалася ще за часів «воєнного комунізму». «...Рада народних комісарів пропонує... розстрілювати спекулянтів і саботажників на місці», — таку постанову підписав Голова Раднаркому 14 січня 1918 року, однією фразою звівши до гурту тих, хто, за визначенням, руйнує народне господарство (саботажники), і тих, хто (нині ми знаємо) діє в його інтересах (спекулянти). Чому таке стало можливим, зрозуміти неважко. Адже в ті часи здавалося, що економіка може існувати лише наказами «згори», і комерсанти, які працювали вільно, на свій страх і ризик, «вписатися» у створену командну систему ніяк не могли. Більшовицький уряд пішов тоді найпростішим шляхом: заборонив підприємливість гамузом, доки не з'ясувалося остаточно: без комерції та комерсантів народ не нагодуєш і не одягнеш. Тож увели неп. Як кажуть, легалізували підприємництво.

Але у свідомості мас слово «спекулянт» асоціювалося вже тільки зі словом «шахрай». Під час нових і нових хвиль боротьби з цим «лихом» спекулянтів уже побивали камінням від імені народу. І народ це сприймав як належне. Бо хоч жодна кухарка не керувала ще державою, проте кожна мала вже власні погляди щодо цієї справи.

А якими можуть бути економічні переконання напівписьменної маси? «Взяти все й розділити!..». Мабуть, саме через це так багато в нашому Кримінальному кодексі статей, що закінчуються «з конфіскацією майна». Як у середні віки — доніс на сусіда-єретика — одержуй частку його майна. Бо конфіскація на користь держави — то конфіскація на користь всіх нас.

І стаття 154 КК УРСР, чинна з 1927 року, не виняток. Крім конфіскації, вона за «скуповування та перепродаж товарів з метою наживи» обіцяє ще й позбавлення волі на істотний строк. Але скажіть, з якою ще метою можна перепродавати товари, як не заради наживи? В усьому світі нічого проти цього не мають. Навпаки, створюють таке законодавство, яке б чітко регулювало всі сфери комерційної діяльності: це можна, а це — ні. Чимчикують від дому до дому всілякі комівояжери (по-нашому — перекупники), пропонуючи людям той чи інший товар. Більше того — вся структура економіки базується не тільки на підприємствах, що виробляють продукцію, й на посередницьких фірмах. Та ні, це надто складно — кухарці не під силу збагнути. Висновок: заборонити. І заздрити крізь шпарину в паркані: чому ж це вони живуть так добре?..

До речі, «спекулянти» й у нас непогано завжди жили. І тепер не збираються залишати поле бою. Єдину найважливішу причину цього навів не хто інший, як начальник Управління по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності і спекуляцією МВС СРСР генерал-майор В. Рунишов: «Я певний, репресивними заходами викорінити спекуляцію неможливо — це проблема економічна. Доки попит буде перевищувати пропозицію, будь-які заходи мало що змінять на споживчому ринку» (Правительственный вестник — 1990, — № 43).

Саме так. Якщо є можливість на чомусь «погріти руки» — бажаючі знайдуться. Це незаперечний закон. І ніколи не зупинить його дії навіть посилення робітничими та селянськими загонами органів ОБХСС, як пропонує наш читач Павло Дуплій з Комунарська Луганської області. Вже неодноразово щось подібне робилося — не допомогло. Наслідок може бути лише один — танки на вулицях міст.

Звичайно, добре, аби в магазинах було все і дешево. Але я, знаєте, радію, коли, не паливши добу, купую десь у підземному переході пачку «Столичних» за чотири карбованці. Звичайно, дорого. Але щось я не бачу в держмагазині дешевше. Тут багато хто заперечить: мовляв, нічим не спекулюю, працюю в своїй установі, живу на зарплату... А вони розкупили весь державний товар і перепродають втридорога. Так, розкупили. Так, перепродають. Та ще і з метою наживи. Але то знову об'єктивний закон: не можна ж звинувачувати лева в тому, що з'їв антилопу. Він інакше не міг — голодний був. Тобто всі мають займатися тим, до чого є здібності. Якщо в тебе це добре виходить — будь комерсантом, — а справжній комерсант ніколи не пройде повз будь-яку можливість заробити копійчину. Не завжди, звичайно, враховуючи «моральний аспект». Тож держава й мусить регламентувати такого роду діяльність, обкладати податком на свою користь тощо. Наша держава поки що — тільки забороняє.

А якщо не маєш підприємницької жилки — що ж... В Америці теж не всі мільярдери. Є водії та двірники. І живуть, знову ж таки, не гірше за наших міністрів. Саме тому, що не заважають іншим багатіти.

Але то за океаном — в рідній краю інакше. На жаль, наш уряд у всі часи більше займався соціальним захистом населення, ніж стимулював підприємницьку активність. Навіть сленг якийсь для такого роду заходів винайшли: «...Недоліками цієї роботи нерідко користуються окремі (! — Д. Д.), особи, які намагаються паразитувати на чужій праці, виконуючи роль посередників між виробниками і споживачами товарів». Нарешті з'ясували, що «посередник» — теж не наша людина. А в «наших», як на гріх, щось нічого не виходить. «Практично ніякої конкуренції не протиставляють перекупникам комісійні магазини державної торгівлі та споживчої кооперації, працівники яких не виявляють ніякої зацікавленості...» — от де, з'ясовується, собака заритий — це все з тієї ж постанови Ради Міністрів СРСР 1990 року про заходи щодо поліпшення торгівлі виробами кооперативів.

Проте спекулянти «зацікавленість» проявляють, ще й як: за десять місяців 1990 року їх було виявлено в СРСР 126 тисяч 535 чоловік. А скільки залишилося поза міліцейською статистикою? Ось вам і «окремі особи»... Та хіба ця кількість змусила замислитись тих, хто мав би?

От і не здогадалися! Проте вийшло з того ось що: 31 жовтня 1990 року Президент СРСР підписав «Закон про посилення відповідальності за спекуляцію, незаконну торговельну діяльність і за зловживання у торгівлі». Але, як і завжди було, «суворість наших законів компенсується необов'язковістю їх виконання» — ареал нелегальної торгівлі «легальними» товарами дедалі ширшає. Все поступово зникає з державних полиць і з'являється на «чорних» ринках. І нехай мене будь-хто запевняє в тому, що не вистачає товарів народного споживання, — не повірю. Все тут є: і відео, і одяг, і взуття. Тільки ціни такі, що замислишся, але, якщо формулювати науковою мовою, встановлено баланс між цінами і попитом.

На жаль, уряд усіма силами бореться з цим «розгулом спекуляції». Чому «на жаль»? Та тому, що «чорні» ринки — наслідок. Причина — в неспроможності держави встановити реальні ціни. Це може зробити лише ринок. Ось приклад, знову ж таки сигаретний: коли відкрилися комерційні магазини, пачка «Честерфільду» там коштувала 20 карбованців. Згодом — 15. Зараз уже 10. Може, й далі дешевшатиме аж майже до собівартості — ціну регулює попит, а не урядові «декрети». А в того спекулянта, що торгує в підземному переході, дешевше не буде, доки йому не дозволять це робити легально — бо сьогодні він бере й «за ризик». Хоча який там ризик — ну заберуть в міліцію, ну оштрафують і не більше. Все одно ж він завтра більше заробить. Та ще й ціну підвищить для компенсації втраченого.

Адже механізм постачання та збуту налагоджений і пристосований до Системи. Один продавець (відрекомендуватися він, звичайно, відмовився) розповів мені, що дістає товар через довірених працівників тютюнової фабрики. А вони за будь-яких умов здатні обдурити контролерів на прохідній, бо знають усі ходи-виходи й мають «інтерес». На відміну від охоронців, яким держава «удає, що платить».

А органи боротьби з розкраданням соцвласності і спекуляцією вже й зовсім розгубилися перед лицем підпільних «комерсантів». «Згідно із союзним законом від 31 жовтня 1990 року, — розповідає начальник відділу київського міського ОБХСС з боротьби проти злочинів міжрайонного характеру О. Цінік, — «криміналом» вважається лише перепродаж речей, що були придбані у держмагазині. А довести цього практично неможливо — кожен, хто хоч трішечки знається на законодавстві, може на суді заявити, що купив інкриміновану річ на вулиці, «з рук». І вся робота наших працівників зводиться нанівець — таких прикладів було вже багато»...

Відділ боротьби з розкраданням соціалістичної власності і спекуляцією — організація солідна. Має інформацію, має можливості застосувати владу. Тож чому не надати їй повноважень податкової інспекції?

Олег Григорович має й конкретну пропозицію щодо забезпечення органів БХСС дійсно корисною суспільству роботою. «Потрібно сформувати на нашій базі державну податкову інспекцію. Адже та, що існує нині, ані влади, ані можливості ту владу застосовувати не має. Сидять три жіночки на великий район — ну що вони зроблять, аби збільшити надходження у бюджет від тих, хто намагається будь-що приховати свої доходи?.. Ми ж — організація солідна, маємо інформацію, навички подібної роботи. А боротись із спекулянтами?.. З нас давно вже весь світ сміється!».

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

Від редакції: Можливо, хтось із наших читачів не погодиться з подібною точкою зору. Тож запрошуємо до дискусії.

Фотоколаж Михайла САЧКА.

УП'ЯТЬОХ НЕ ВПОРАТИСЯ

Податкова інспекція міста Бровари Київської області не вправляється з роботою, що на неї покладено. Судіть самі: відділ оподаткування підприємств і організацій контролює 58 великих і 20 малих підприємств, які розташовані в місті. Тобто перевіряє, чи вірно визначено прибуток того чи іншого закладу, встановлює розмір податку з власників транспортних засобів тощо.

А наша ж інспекція була створена на базі міського фінвідділу (шляхом доповнення ще трьома співробітниками — керівним апаратом). І через брак інспекторів ми не маємо можливості виконувати свої функції. Тільки із введенням податку з продажу навантаження на кожного інспектора зросло на 30—40 відсотків, багато часу відібрав обмін п'ятдесяти- і сторкарбованцевих купюр. Доводиться виплачувати допомогу малозабезпеченим сім'ям, видавати картки споживача, надавати консультації керівникам і бухгалтерам підприємства тощо.

Звичайно, все це потрібно комусь робити, але чому саме нам? І чому тоді не розширити наш штатний розклад, аби ми мали змогу виконувати свої функції якісно? На жаль, сьогодні це неможливо. Проте у всіх розвинутих країнах податкові служби мають не п'ять співробітників, як наша, завдяки чому й бюджет їм не доводиться щорічно «латати».

П. СОБЧУК,
начальник державної податкової інспекції Міністерства фінансів УРСР по місту Бровари.
Київська область.

У політичних партіях

ВІДПОВІДАЄ НА ЗАПИТАННЯ СТАНІСЛАВ ГУРЕНКО

15 квітня відбувся Пленум ЦК Компартії України, який розглянув питання про соціально-політичну обстановку в республіці, хід виконання невідкладних заходів по ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи та про внески і фінансову діяльність партії. На Пленумі було обрано секретаря ЦК по зв'язках з Радами та суспільно-політичними організаціями й партіями. Ним став перший секретар Чернігівського обкому Василь Лісовенко.

По закінченні Пленуму перший секретар ЦК Компартії України Станіслав Гуренко провів прес-конференцію, що, до речі, стає вже доброю традицією. На ній було дано відповіді на цілий ряд гострих, злободенних питань. Зокрема, розповідаючи про тактику комуністів на найближчий період, Станіслав Іванович наголосив на необхідності проведення курсу на злагоду й дружну роботу. Адже злидні, як підкреслювалось, не тільки наслідок руйнації горизонтальних господарських зв'язків, а й втрати дисципліни.

Щодо ставлення ЦК до підвищення цін перший секретар зазначив: у результаті цієї акції основний тягар держава переклала з себе на підприємства та профспілки, оскільки їм доводиться виплачувати компенсації. Проте й відповідати на це страйками — не кращий спосіб вирішення проблеми. Страйки ще більше виснажуватимуть й завдаватимуть нових ударів по життєвому рівню трудящих.

У цьому зв'язку, відповідаючи на запитання про підтримку деякими парткомами дій шахтарів Донбасу, Станіслав Гуренко сказав, що ЦК ухвалив резолюцію, якою підтримуються економічні вимоги шахтарів. Стосовно ж політичних, то їх слід вирішувати конституційним шляхом.

Загалом же нинішня ситуація в республіці попри всі труднощі була охарактеризована на прес-конференції як відносно стабільна. Навіть підвищення цін, яке нікому не додало оптимізму, на Україні не вилилося в широкомасштабні акції протесту. Зазначалося, що в цілому перебудова в республіці йде своїм, українським шляхом.

Щодо подолання наслідків чорнобильської катастрофи було висловлено занепокоєність, що й досі невідомі канали фінансування цієї програми. Перший секретар висловив позицію ЦК у цьому питанні. Кошти — а це 5,2 мільярда карбованців на рік — мають виділятися з союзного бюджету. Якщо ж цього не буде, то слід вимагати зменшення відрахувань центру на відповідну суму.

Щодо взаємовідносин між лідером Компартії республіки й Головою Верховної Ради УРСР, Станіслав Гуренко пояснив: хоча з деяких питань їхні погляди різні, проте в цілому це не шкодить їхнім добрим відносинам.

Володимир СТАНІСЛАВЧИК.

ВИМОГИ ЗАДОВОЛЕНО — ЧАС ПРИПИНИТИ СТРАЙК

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

Можна вважати, що не вперше (можливо, лише в іншій редакції) ставиться питання про укладення генеральної типової угоди між галузевими профспілками і урядом. Ми ще раз підтвердили свою згоду на це і доручили Держвуглепрому республіки розпочати в поточному кварталі необхідну підготовчу роботу.

Знаємо ми про бажання шахтарів швидше вирішити питання про індексацію доходів населення відповідно до зростання цін. Ми повідомили партнерів по переговорах, що відповідний республіканський закон буде прийнято Верховною Радою УРСР уже в першій половині цього року.

— Але, певно, з'явилися й нові вимоги до уряду?

— Справді, з'явилися й нові, а часом деякі з тих, що вже розглядалися, обросли додатковими нюансами. Так, уряд уже гарантував, що учасники страйку у березні-квітні 1991 року не будуть притягатися до кримінальної та адміністративної відповідальності. Тепер вугільники вимагають від нас скасування можливих позовів від підприємств-суміжників за завдані ними під час страйків матеріальні збитки. Але ж це виходить за межі компетенції уряду. Чи, може, будемо повертатися до методів, якими десятиріччями діяла командно-адміністративна система?

Вперше перед нами поставлена вимога не допускати закриття вугільних підприємств без гарантій соціального захисту працівникам та їх сім'ям. Але ж чи є підстави для цього? Адже планом на 1991 рік передбачається фінансування всіх підприємств, підвідомчих Держвуглепрому УРСР. Крім того, вже діють у нас відповідні закони, які гарантують соціальну захищеність громадян на випадок закриття підприємств.

І, нарешті, про головну вимогу — щодо механізму відшкодування збитків страйкуючим підприємствам. Їх представники наполягають на компенсації втрат у зарплаті учасникам страйку в розмірі середнього заробітку за станом на 1 березня 1991 року.

Яка тут позиція уряду? Ми даємо гарантію, що з метою фінансового оздоровлення страйкуючим колективам буде надано банківські кредити, що дасть їм змогу провести комплекс відновлювальних робіт і увійти в нормальний робочий ритм. Уряд згодний з тим, що працівники, зайняті на відновлювальних роботах, а також усі гірники, які повернуться на шахти, мають одержувати зарплату залежно від результатів праці, але не менше середнього заробітку, який вони мали за підсумками січня-лютого цього року.

— Чи висували представники страйкарів якісь політичні вимоги?

— Можна вважати такою одну з них — прийняти Конституцію суверенної держави Україна на основі і принципах Декларації про суверенітет.

Ми повідомили наших партнерів по переговорах, що проект концепції Конституції буде невдовзі подано для розгляду на сесії Верховної Ради УРСР і дальшого її затвердження в установленому порядку.

— Які ж, Вікторе Дмитровичу, висновки й наслідки переговорів?

— Як може судити кожний неупереджений читач, з усіх питань, крім компенсацій у зарплаті за час страйку, досягнуто повної домовленості. Тому вважаю цілком виправданою пропозицію уряду внести до підсумкового протоколу запис про те, щоб **інформувати раду страйкуючих підприємств про прийняті рішення з метою відновлення робіт усіма шахтами з першої зміни 17 квітня 1991 року.** Та, на жаль, представники страйкарів поки що від підписання документа ухиляються.

Ще раз наголошу, що кожний день страйку завдає нищівних ударів по народному господарству України, веде до катастрофи вугільну промисловість, несе нестаток у шахтарські сім'ї.

Без фінансових відрахувань страйкуючих підприємств знекровлюються бюджети гірничих міст, на роки відсувається здійснення заходів по їх благоустрою, будівництву житла, інших об'єктів соціальної сфери.

Інформуючи про результати переговорів шахтарів Донбасу, Червонограда, Нововолинська, закликаю їх від імені уряду республіки припинити страйк, спуститися у вибої, щоб на ділі довести свою зацікавленість у майбутньому України.

Наука

НА РОЗСТАНЯХ

12 квітня, в День космонавтики, відбулася сесія загальних зборів Академії наук УРСР. З доповіддю про основні підсумки діяльності академічної науки республіки протягом 1990 року виступив президент АН України Борис Патон.

Раніше в звітах з таких зборів більше говорилося про злети, ніж падіння. Звичайно ж, здобутки і успіхи були. Це й розробки, які дали народному господарству багатомільйонні прибутки, і винаходи, що відповідають світовому рівневі, і навіть відкриття. Активізувалась участь українських учених у міжнародних колоквіумах, конференціях, симпозіумах. Торік за кордоном у творчих відрядженнях побувало три з половиною тисячі вчених республіки. Пожвавився й зустрічний потік — понад дві тисячі науковців з різних країн світу відвідали Україну в 1990 році.

Наприкінці минулого року ООН визнала Україну як одну з провідних держав світу, котра досягла помітних успіхів у освоєнні мирного космосу. І це незважаючи на те, що наша наука й досі лишається глибоко провінційною. Даються взнаки десятиріччя діяльності за залізною завісою. Інтеграція в світову науку є нині нагальною потребою часу. На жаль, на Україні й досі немає жодного реферативного англомовного видання, яке б розповідало світу про досягнення вчених республіки. Видавництво «Наукова думка» не випустило й найближчим часом не планує видавати англійською чи французькою мовами бодай деякі кращі монографії. Україна, яка була серед піонерів розробки перших ЕОМ, досі не має національного комп'ютеризованого банку інформації. До того ж валютні асигнування АН УРСР у 36 разів менші, ніж «конвертоване» фінансування союзної академії. Глибока криза охопила всі галузі науки.

— Результат історичного експерименту — страшний, — сказав академік І. Юхновський. — Є певна провина в тому і науковців. Не останню роль тут відіграло й те, що владу в науці захопили малокомпетентні люди, які навіть не вміють написати собі доповідь чи виступ.

Очевидно, що вийти з кризи можна лише за умови автономізації діяльності республіканської Академії наук. Але...

— Будуючи суверенну державу, ми не повинні розривати жодних зв'язків з науковими центрами інших республік, — наголосив доктор фізико-математичних наук, заступник голови Комісії Верховної Ради СРСР з питань науки Сергій Рябченко. — Сьогодні Україна значною мірою є сировинним придатком, тому потрібна переорієнтація на експорт, поліпшення стану розробок власних технологій. І найголовніше — повернутись обличчям до цивільних проблем, бо, на жаль, політично орієнтований курс держави призвів до непомірного нарощування військово-промислового комплексу.

Починаючи перебудову, першочерговим її завданням проголосили прискорення науково-технічного прогресу. Але потім гасло про прискорення забули, а перебудова, забуксувавши, здається, стала ще одним етапом на шляху в нікуди. Орієнтація ж на нові ідеї центру в добу жорстокої кризи згубна. Чекаючи вказівок з Москви, українська наука ризикує так і лишитись на розстанях. Чи не пора нарешті йти власним шляхом?

Катерина ВАСИЛЕНКО.

Ми — українці

НЕ ЦУРАЙМОСЯ, ПРИЗНАВАЙМОСЯ

Про українську діаспору Заходу ми знаємо чимало. Що ж являють собою українські громади в інших республіках Союзу — не маємо цілісної картини. А наших краян, розкиданих долею від берегів Балтики до Колими — близько семи мільйонів. Тож приємно констатувати, що в Києві відбулася перша зустріч представників українських культурно-освітніх організацій Союзу.

Відкриваючи її, голова Товариства «Україна» Володимир Бровченко зазначив, що ця зустріч покладе початок зв'язку з усіма українцями СРСР.

Від Мінська до Владивостока — таку географію представляли гості. Багато що їм було сказати, чим поділитися із своїми співвітчизниками, братами по крові.

Тетяна Лебединська з Ленінграда, наприклад, сказала, що в місті проживають 250 тисяч українців, проте свого національно-культурного центру не мають. Нема тут навіть пам'ятника Тарасу Шевченку, який в місті на Неві здобував освіту, а згодом став академіком.

Та що нарікати на Ленінград, коли в себе, як кажуть, удома, для древнього Львова пам'ятник Кобзареві виготовляють аж в Аргентині.

Присутні на зустрічі представники Спілки письменників УРСР, Міжнародної асоціації україністів, Руху, ТУМу висловлювалися за те, щоб готувати свої кадри, особливо молоді, для примноження, пропаганди національної культури. Це потрібно всім нам, нашому майбутньому.

Володимир Сивириненко, член правління московського Товариства «Славутич», навів цікавий факт: в апараті постійного представництва уряду України в Москві обмаль українців, а ті, хто працює у відділі культури, недостатньо розуміються на проблемах україністики.

Промовці подавали пропозиції щодо підтримки, в тому числі й фінансової, українських громад за межами України. Зокрема, народний депутат УРСР Петро Осадчук наголосив на тому, що розвиток культури національних меншостей СРСР — глобальна проблема. І водночас рівень культури кожної держави визначається її ставленням до своїх співвітчизників, які живуть за межами рідного краю. Необхідно подбати й про те, щоб усі національні меншості на Україні мали нормальні умови для задоволення своїх культурних потреб.

Учасники зустрічі зійшлися на тому, що без державної підтримки в даному разі не обійтися.

Володимир ТЕТЕРУК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Експрес-новини

Триває виведення військ союзників із території південного Іраку. Військове командування США заявило, що ця процедура триватиме лише кілька днів. Сили союзників займаються налагодженням безпеки вздовж кувейтського кордону. Ця зона в майбутньому перейде під опіку миротворчих сил ООН.

* * *

Іракські повстанські угруповання повідомляють про відновлення боїв з урядовими військами. Урядові війська атакували райони поблизу міста Сулуманія, де скупчилися втікачі.

* * *

Міністри закордонних справ Європейського співтовариства зустрілися у Люксембурзі, щоб обговорити проект договору спільної зовнішньої та оборонної політики. Більшість учасників зустрічі підтримують таку пропозицію. Деякі країни на чолі з Великобританією висловлюють побоювання, що США можуть відмовитися від участі в НАТО.

* * *

У Лондоні офіційно відкрито новий Банк реконструкції та розвитку. Він сприятиме відновленню економіки східно-європейських країн та СРСР. Президентом банку обрано Жака Атталі — колишнього радника президента Франції Франсуа Міттерана.

* * *

Агентство Рейтер повідомило, що Борис Єльцин, виступаючи у Страсбурзі, заявив: «Радянський уряд повинен стати невеликим координаційним центром, повноваження якого мають бути обмежені галузями оборони, транспорту та енергетики». Він також наголосив, що між ним і Горбачовим немає ворожнечі.

* * *

Ізраїльський прем'єр-міністр Шемір заявив, що Ізраїль прагне налагодити співпрацю з сусідніми арабськими країнами.

* * *

Держсекретар США Д. Бейкер розглядає можливість ще однієї поїздки на Близький Схід. Як повідомив представник Білого дому, держсекретар гадає, що «доведеться здійснити конструктивну працю».

* * *

У Лондоні очікується зустріч між прем'єрами СРСР і Ізраїлю. Обидва вони прибули на відкриття Банку реконструкції та розвитку.

* * *

Міністри закордонних справ Європейської співдружності закликали притягти Саддама Хусейна до судової відповідальності.

Очима зарубіжних колег

Економічний крах Радянського Союзу може виявитися досить прикрим для французьких банків. Довір'я до платоспроможності Радянського Союзу падає на очах. Один паризький банкір не приховує свого занепокоєння у зв'язку з різким падінням котировок на боргові обов'язки СРСР. «На повторному ринку боргові зобов'язання — їх котировка — були в кінці грудня на 20 відсотків нижчі номіналу. Тепер же цей показник збільшився до 44 відсотків». Словом, країна, яка вважалася однією з найнадійніших у світі, ось-ось виявиться у ряду надборжникових держав Латинської Америки.

У банківських колах Франції все частіше виявляється неспокій, бо вони надали Радянському Союзу величезні кредити. За оцінкою «Ай-бі-сі-ей» — англійського агентства, яке визначає «рейтинг», загальна сума позики, надана ними Радянському Союзу, складає до середини 1990 року 7,2 млрд. доларів. Отже, в «хіт-параді» західних банків вони займають друге місце після Німеччини (одинадцять мільярдів), набагато випередивши

Наш прес-клуб

Японію (4,5 мільярда), Італію (4,4) або Великобританію (4).

«Трібюн де л'експансьйон» (Франція).

* * *

Якщо перебудова не принесе успіху, — це матиме надзвичайно великий вплив на економічні реформи в країнах Східної Європи... Найбільші капіталовкладення від нас будуть потрібні не для допомоги країнам, які постраждали від війни в Перській затоці, а Радянському Союзу... Напевне, СРСР через деякий час звернеться до розвинених країн з проханням про подання масштабної фінансової допомоги.

«Ніхон кейдзай» (Японія).

* * *

Загроза економічного розвалу може взяти гору над гострими розбіжностями з приводу майбутньої політичної структури держави. Ріст націоналізму негативно вплинув на економіку і викликав дефіцит продовольства та інших товарів. Так, поставки м'ясних продуктів з Латвії до Ленінграда скоротились на 70 відсотків. Аналогічні труднощі переживає Москва. Прагнучи переконати керівників республік і автономних утворень в необхідності підтримати проект майбутньої федерації, М. Горбачов пішов на великі політичні та економічні поступки. Так, у проект договору включені положення, що наділяють республіки правом мати свій запас золота, дорогоцінних каменів, твердої валюти. Але якщо перекласти це рішення на практичну мову, з'ясується, що республікам доведеться розділити відповідальність за виплату величезного боргу СРСР — 60 мільярдів доларів.

«Файненшл таймс» (Англія).

* * *

Ситуація на Кубі не є нормальною. Жорсткий опір Фіделя Кастро політичним і економічним перетворенням, які стерли з землі комунізм у більшості країн Східної Європи, залишив Кубу на самоті. Фактично всі товари в країні видаються по картках, пального не вистачає, а за хлібом — довжелезні черги. Кастро і не натякає, що готовий поділитися владою або готує собі зміну. Навіть нечисленні дисиденти вважають, що Кубу без Кастро важко собі уявити.

Ассошіейтед Пресс.

Еврика!

Чудо-тканина

В американській лабораторії «Грейв» (Сан-Франціско) розроблено нову тканину, яка безумовно приверне увагу модельєрів. Вона зігріває людину в морози, освіжає в спеку, добре випаровує вологу. Основою її чудодійних властивостей є поліетиленгліколь — суміш воску і новостворених хімічних речовин, молекулярна структура яких змінюється залежно від температури. Технологія виготовлення такої тканини є нескладною, і вона довготермінова в сексплуатації.

Автомобілі на великих акумуляторах

Японська фірма «Ісудзу мотоpс» почала розробку автомобіля з суперакумулятором. Для його зарядки потрібно тільки десять секунд, а об'єм у сорок-п'ятдесят разів більший за об'єм існуючих батарей. Масовий випуск таких акумуляторів планується налагодити в кінці 1991 року. Заявки на нові акумулятори вже надійшли від провідних автомобільних концернів США, ФРН, Італії.

«А ми сонце запряжемо у нашу колісницю»

Міністерство зовнішньої торгівлі і промисловості Японії оголосило про плани створення, разом із США і Німеччиною, потужної сонячної електростанції на космічній орбіті. За словами офіційного представника міністерства, така електростанція, з площею сонячної панелі 50 квадратних кілометрів і товщиною 500 метрів, даватиме 5 мільйонів кіловат енергії.

Загальнонаціональна японська програма «Сонячне світло», яка з 1974 року розробляє шляхи впровадження геліоенергетики, планує реалізувати ідею, до 2020 року. Незважаючи на екологічні переваги, такий вид одержання електроенергії поки що обходитиметься набагато дорожче, ніж традиційні. Космічне базування енергоустаткування дозволить підвищити ефективність геліоелектростанції, оскільки підсилить слабкі випромінювання сонячного потоку, а також вирішить проблему нерівномірності попадання променів на поверхню планети.

А як у них!

РЕЦЕПТ — ПРИВАТИЗАЦІЯ

Одна із загальних проблем створення ринкових відносин у країнах Східної Європи — роздержавлення економіки. Але якщо, наприклад, в СРСР з цього питання все ще ведуться бурхливі дебати, то у колишній НДР — це вже повсякденна практика. Спеціалісти Берлінського інституту прикладних економічних досліджень проаналізували її хід у східній частині Німеччини.

На думку німецьких учених, саме приватизація створює основні передумови для переходу до нормального функціонування ринку, в якому домінує приватна власність. Одночасно вона дозволить знайти необхідні кошти для пожвавлення економіки західнонімецьких земель і освоєння передових технологій.

* * *

Безперечно, основний приплив приватного капіталу йде із західних земель. Населення колишньої НДР з його обмеженими грошовими ресурсами навряд чи може взяти серйозну участь у цьому процесі, зокрема на початковому етапі.

У цілому результати приватизації, що здійснює спеціально створене відомство з опіки, має на сьогодні такий вигляд. Із 8 тисяч підприємств, що перебувають у його розпорядженні, приватизовано приблизно 500. 1900 перебувають у процесі практичного і юридичного переходу в комунальну власність. Керівництво відомства з опіки вважає, що найближчим часом не може бути продано близько тисячі підприємств (наприклад, у металургійній промисловості) і така ж кількість підлягає закриттю у зв'язку з повною своєю економічною неспроможністю. У приватні руки перейшло і близько трьох тисяч дрібних підприємств, які розглядаються в якості основи для виникнення дрібного і середнього підприємництва — станового хребта німецького ринку.

Результати, на думку німецьких учених, поки що скромні. Причини тут різні. В основному вони пов'язані з неясністю прав на землю, заборгованістю підприємств, складностями в оцінці їх вартості, зростаючими витратами на охорону навколишнього середовища та соціальне забезпечення, а також додатковими податками. Однак для держави вигідніше, вважають спеціалісти, в необхідних випадках продавати підприємства навіть нижче їхньої фактичної вартості, ніж чекати вигідних пропозицій. Врешті-решт це буде дешевше для суспільства.

На основі аналізу приватизаційної політики на території колишньої НДР Берлінський інститут прикладних економічних досліджень розробив пропозиції, спрямовані на активізацію цього процесу. Що ж пропонують учені? Насамперед підвищити зацікавленість західних інвесторів — через розробку спеціальної програми удосконалення інфраструктури, яка поки що є серйозним гальмом для капіталовкладень. Неабияке значення мають і створення сприятливих податкових умов, ясність щодо майбутнього у торгівлі з східноєвропейськими країнами та Радянським Союзом. За оцінками західнонімецьких ділових кіл, очікуваний прибуток на рівні 30 відсотків може послужити поштовхом до залучення капіталу у східну частину Німеччини.

Велике значення мають і методи здійснення приватизації. Цьому процесу, вважають німецькі економісти, необхідно надати ринково-саморегулюючий характер. Управляти процесом приватизації з одного центру неможливо. Відомство з опіки є, по суті справи, монополістом у вирішенні питань приватизації, а необхідно більш активно залучати до цього процесу спеціальні фірми, землі і комуни, банки.

Приватизація не повинна стати самоціллю, вважають експерти. Вона має одержати більш чітку спрямованість на пожвавлення економіки і її структурну перебудову. Від цього, наскільки це вдасться, залежить, чи буде в майбутньому колишня НДР високорозвинутим промисловим районом.

Необхідно розробити і нетрадиційні методи здійснення приватизації. В окремих випадках, особливо коли важко знайти потенціальних інвесторів, варто подумати і про безплатну передачу державності підприємцям чи робітничим колективам, відстрочку платежів, оренду, випуск акцій тощо.

Вячеслав ІСТЯГІН.

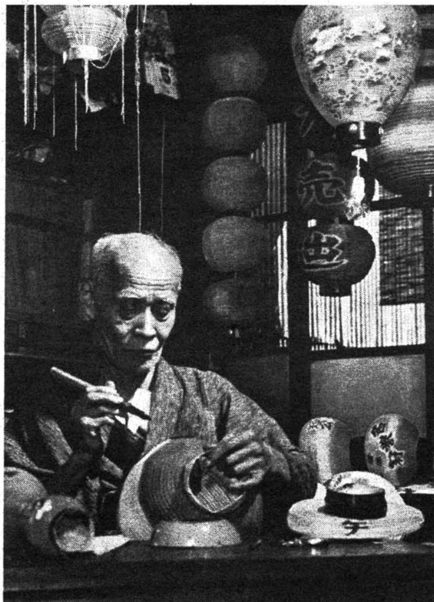
Інформ-шоу

ПІСТОЛЕТ ДЛЯ «ЯКУДЗИ»

Правлячі кола Японії охопило занепокоєння з приводу різкого збільшення кількості зброї, що ввозиться до країни. Згідно з законопроектом, який підготувало Головне поліцейське управління, покарання за дії, пов'язані з контрабандним ввезенням та незаконним продажем вогнепальної зброї, стануть значно жорсткішими. Тепер до відповідальності притягатимуться не тільки самі контрабандисти, а також їхні спільники як в Японії, так і за кордоном і власники транспортних засобів, якими перевозилася зброя. Останньою краплиною, що переповнила чашу і змусила поспішити з підготовкою законопроекту, став розголошений газетою «Іоміурі» факт вдало проведеної «якудза» операції по ввезенню до країни більше тисячі пістолетів «Токарев» китайського виробництва.

МУЗИКА І АКУЛИ

Внаслідок тривалих досліджень впливу різних звуків на поведінку акул австралійські вчені дійшли сенсаційного висновку: акули не переносять рок-музики. Поблизу пляжів, де через гучномовці цілий день грала рок-музика, акули поводили себе агресивно, частіше траплялися випадки нападів на людей. Тепер на узбережжі в місцях відпочинку «крутитимуть» виключно класичні мелодії.

ЯПОНІЯ

Перший в історії офіційний візит Президента СРСР до Японії, маємо надію, сприятиме налагодженню відносин з однією з наймогутніших індустріальних держав світу. Адже це неприродно, що між Радянським Союзом і його найближчим сусідом на Далекому Сході й досі не підписано мирного договору. Звісно, лишаються невирішеними деякі «але»... Втім, це вже справа політиків.

Сьогодні ж публікуємо фотографії відомого українського фотомайстра **Миколи Козловського**, людини, яка у 1957 році вперше відвідала цю країну.

Востаннє Микола Федорович їздив до Японії нинішнього року на запрошення мера Кіото пана Танабе. Там були підготовлені матеріали для фотоальбому про міста-побратими Київ і Кіото. Книга ця вже готується до друку.

Японія, каже фотомайстер, за 34 роки змінилася до невпізнання. Про технічний прогрес краще й не згадувати. А на місці старих будиночків виросли модерні квартали фантастичної архітектури. І тільки імператорський палац та старовинні пагоди, які дбайливо доглядаються, нагадували, що це та ж сама країна, де довелось побувати три десятиліття тому. Не впізнати і самих японців. Вони стали вищими на зріст і набагато привітнішими. Це, мабуть, від гарного життя, яке, однак, досягнуто тяжкою і сумлінною працею кількох поколінь.

Але найбільше враження на фотомайстра справили ті японці, з якими довелося працювати раніше. Виявляється, вони не забули колись молодого радянського репортера, зустріли його сердечно як старого друга.

Ігор ГРУШКО.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО. (спеціально для «Голосу України»).

Георгій ВОРОТНЮК

За три десятки літ у журналістиці, пізнавши ази фаху в Київському держуніверситеті, спробував усякого хліба — й кореспондентського та редакторського в «районці», й власкорівського в «Правде Украины», й «апаратного» в «Радянській Україні», де завідував агропромисловим відділом, був членом редколегії. Наче й не злою мачухою була для нього доля в «чужих» краях, бо й лауреатом премії Спілки журналістів СРСР там став, і орден Трудового Червоного Прапора одержав, і кілька книжок видав, та все одно постійно тягло його, зізнається, в рідне Причорномор'є, де народився, де починав. Кілька останніх років завідував Укррегіональним відділенням Укрінформу, а тепер от — власний кореспондент «Голосу України» по Одеській області.

Телефон корпункту в Одесі: 22-47-69.

ПАНОРАМА ПРИЧОРНОМОР'Я

Своєрідною школою майбутніх мореплавців є навчально-пасажирський теплохід «Юность». Щоразу, вирушаючи в рейси по Кримсько-Кавказькій лінії чи беручи курс на Стамбул, його досвідчений екіпаж приймає до своєї трудової сім'ї курсантів морехідних училищ, аби ті на практиці засвоювали секрети судноводіння та обслуговування пасажирів. Багато сил і знань віддають морякам-початківцям їхні старші колеги — помічник капітана В. Бабчинська, боцман М. Болдирєв та буфетниця О. Фомичова.

Візитною карткою свого міста одесити вважають театр опери та балету. Ті, кому не вдається побувати на його виставах, оглянути чудовий зал для глядачів, не пропускають шансу хоч зовні помилуватися приміщенням театру, спорудженого понад сто років тому.

Ще наприкінці минулого століття, віддаючи шану талантові великого російського поета, який колись жив і творив тут, одесити спорудили оцей пам'ятник О. С. Пушкіну на Приморському бульварі, звідки погляду відкривається безмежний простір Чорного моря.

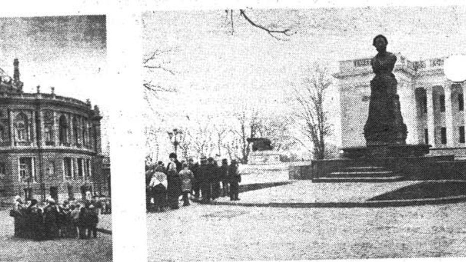

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Долари на «СУВАГ»

120 тисяч доларів виділив щойно з свого валютного фонду Одеський облвиконком на організацію центру «СУВАГ», де незабаром можна буде налагодити реабілітацію дітей з ушкодженим слухом.

Чи така вже нагальна у тому потреба?

— Так,— стверджує завідуючий обласним відділом охорони здоров'я О. Корвецький.— Нас дуже тривожить катастрофічне поширення хвороби різного ступеня глухоти і приглухуватості дітей, що спостерігається останнім часом.

А «СУВАГ» — то центр реабілітації глухих дітей за методикою професора Губерика, що понад три десятиліття діє в югославському місті Загребі і широковідомий у світі.

У РИНОК — ЧЕРЕЗ ОКЕАН

Трудівники рибоколгоспу «Чорноморець» кілька днів тому відрядили свої промислові судна до берегів Нігерії, Сьєрра-Леоне та Гвінеї-Бісау.

Це — перші океанські рейси колгоспних рибалок. Досі вони задовольнялися промислом у Чорному морі. Та рибні запаси тут різко зменшуються. Тому «Чорноморець» створив спільне підприємство з однією із африканських фірм, уклав взаємовигідні контракти з іншими зарубіжними партнерами.

ЖИТЛО ПРИПЛИВЛО МОРЕМ

72 сім'ї працівників Чорноморсько-Азовського управління морських шляхів щойно справили новосілля в будинку, який до Одеси приплив морем.

Виміняли одесити житло у болгар за жорству, добуту своїми ж багаточерпаковими земснарядами. Такий взаємообмін виявився вигідним обом партнерам. До Одеси нині надходять конструкції ще одного житлового будинку.

КОМУ ЗАЙНЯТИ «ОБ'ЄДНУВАНУ» ПОСАДУ?

Недовго, на щастя, розхитувало і без того нестійкий корабель нашого суспільно-політичного й соціально-економічного життя двовладдя, коли голови місцевих Рад народних депутатів і голови виконкомів цих Рад часто-густо не про справу дбали, а стосунки між собою з'ясовували. Прийнятий у грудні минулого року республіканський Закон «Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування» поклав тому край: обидві посади відтепер має обіймати одна людина. Така, бажано, яка б прийняті Радою рішення й постанови не перекладала на чиїсь плечі, а сама зуміла б організувати їх виконання.

Голів місцевих Рад, відомо, скрізь обрали ще торік. Оскільки в Законі сказано, що кожний з них одночасно є головою виконавчого комітету», то, виходить, вони автоматично займають тепер «об'єднувану» посаду? Не зовсім так — свою згоду на те ще мають висловити депутати. І в Причорномор'ї, де сесії з організаційного питання вже майже повсюдно проведено, пристрасті на них часом вирували не менші, ніж торік навесні, коли обирали голів Рад та виконкомів порізно.

Політика і ми

Не без підстав згадалася торішня ситуація в Котовську. Не думав — не гадав тоді Ф. Запорожець, заступник голови колгоспу «Прогрес», що перша сесія районної Ради, на яку він приїхав серед 60 депутатів, так круто змінить його долю: Федора Андрійовича обрали головою цієї Ради. Віддали перевагу, до того ж, перед найменитішим суперником — першим секретарем міськкому партії В. Гриньком. Що ж зумовило такий несподіваний вибір?

— І депутати, і виборці, — випало потім чути від багатьох котовчан, — дуже негативно сприйняли те, що на пленумі міськкому керівниками радянських органів району й міста були рекомендовані всі секретарі цього комітету, і ніхто з них не заперечив. Люди питали один одного: а чи не продиктований такий крок партійних лідерів тим, щоб у важкі часи оновлення КПРС, навіть не очікуючи звітно-виборної партконференції, яка ще невідомо чим для кожного з них обернеться, — та швидше прилаштуватися на нові, більш надійні керівні посади?

Самого ж Федора Андрійовича, депутата з низів, його колеги по Раді «вирахували», забажали бачити своїм лідером не випадково: він працював колись, поки не відправили у відставку, головою торішнього райвиконкому. Виходить, добрий слід не зник, запам'ятався людям...

Не минуло й року, як Ф. Запорожцю все оте гикнулося. Не скажеш, що все було гаразд у його роботі. Власне, як у нашому непростому житті взагалі. Знаючи його совісність, «доброзичливці» напередодні нинішньої сесії радили: подав би ти, Федоре Андрійовичу, у відставку, дав дорогу більш умілим. Коли й у міськкомі партії про те мову повели, то перепитав: кому саме уступити дорогу? Хоч би й голові виконкому В. Лисенку, хай би він і Раду очолив. Що ж, не встояв перед тиском, погодився Ф. Запорожець, Володимира Петровича справді знаю як людину працьовиту й ділову, якщо, вважаєте, у нього діла підуть краще — хай керує. А я при ньому — першим заступником, теж якийсь досвід маю. На тому й домовились.

І ось — сесія. На подив декому, не за розробленим напередодні сценарієм: Ф. Запорожець про відставку, хоч як цього чекали, не заявляв. «Чому? — майже в один голос перепитали В. Гринько і В. Лисенко. — Ви ж обіцяли». Так, погодився Федір Андрійович, була така домовленість, як і про те, що буде внесена пропозиція про затвердження мене першим заступником голови райвиконкому. Та в останню мить майбутній голова Ради і виконкому тієї посади мені вже не гарантував, сказав, що можуть бути й інші кандидатури. Отож я й вирішив: хай своє слово скажуть депутати — вони, врешті-решт, мене обирали.

Висловились. Навіть пропозиція про внесення до порядку денного сесії питання про відповідність Ф. А. Запорожця посаді голови Ради не набрала достатньої кількості голосів. Депутати, отже, довірили йому й посаду голови виконкому. Сценарій лопнув, як мильна бульбашка. Федір Андрійович, думаючи не про себе — про діло, ще раз засвідчив свої моральні якості: запропонував своїм першим заступником, та ще й із збереженням посадового окладу голови виконкому, В. П. Лисенка.

Ні, далеко не так, як бувало в минулому, як хочеться декому й нині, проходить реорганізація місцевої влади в Причорномор'ї. Для депутатів більшості Рад, і це робить їм честь, головне — особисті якості претендентів на найвищу посаду в їхньому регіоні, а не те, що думають про них претендентів «верхи», а чи як довго крутяться вони в номенклатурній обоймі. Правда, відстоювати таку позицію у багатьох випадках непросто. Ті, хто відчув, що грунт під їх ногами захитався, відчайдушно чіпляються за владу, вдаючись до всіляких маніпуляцій з громадською думкою та адміністративно-командного тиску.

Ситуація не з простих склалася і в Кодимі. По закону виконком мав би, здавалось, очолити голова Ради М. Литовчук. Цю посаду він зайняв, ще будучи першим секретарем райкому партії. Однак пізніше, на районній партконференції, комуністи відмовили йому в довір'ї. И було за що: нещирість, кумівство, безпринциповість в оцінці як своїх, так і чужих неетичних, м'яко кажучи, дій — таке нині не прощається. То невже й депутати «піднесуть кабака»? Претендент почав гарячково вербувати прихильників. Не допомогло: Раду очолив С. Огинський, голова виконкому.

Не стали «автоматично» керівниками й відповідних виконкомів голови Одеської міської, Комінтернівської, Ленінської та ряду інших районних Рад Причорномор'я. Дехто з них, тверезо зваживши на свої можливості, сам попросив відставки, декого забалотували депутати. Вони вже встигли розібратися, хто є хто, і зелене світло на об'єднувану посаду забезпечили лиш тим керівникам Рад, які за час, що минув від попередніх виборів, показали себе справді діловими, людяними і чесними, по-сучасному мислячими. Авторитет номенклатури, при якому кожний цвіркун мав би знати свою жердинку, не спрацював. І це, погодьтеся, відрадно.

З ПОЧУТОГО Й ПОБАЧЕНОГО

На Одеському ринку Привозі — чергова через мегафон:
— Громадяни Грузинської РСРІ Ринок закривається — прошу негайно здати інвентар. Представники інших народів це вже зробили.

* * *

Об'ява на прилавку одного з торговельних місць того ж Привозу: «Яловичина свіжайшая. 1 кг — 20 крб. або 1 долар».

* * *

У трамваї:
— Та не слухайте ви його. То зовсім в інший бік.
— Я що — міста не знаю? Та я вже тридцять років одесит.
— Чи й не одесит — тридцять років. У мене дід і прадід були одеситами. По-вашому, й горобець, що живе під стріхою стайні, може назватись орловським рисаком...

* * *

У тролейбусі огрядна молодиця, що, стоячи, тримає важкі сумки в обох руках:
— Чоловіче, та не лягайте ви на мене, бо ж як упаду, то оцього інваліда розчавлю.

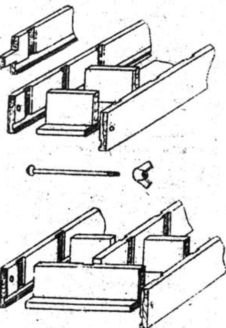
* * *

На Старокінному ринку, де продають домашніх тварин і птахів:
— Кому оцього красеня папугу? Всього за сто карбованців. Розмовляє хоч годину підряд.
— Подумаєш. Моя дружина може й усі 24 години на добу — і безплатно.

Енциклопедія досвіду

ЯЩИК ДЛЯ РОЗСАДИ

Для вирощування розсади помідорів, капусти, перцю тощо використовують великі дерев'яні ящики або пакетики з-під молока, розрізані навпіл. Проте пакетики є лише у великих містах, а з ящиків пересаджувати опісля не так і просто. Тож найкраще змайструвати розбірні ящики з комірками — кожна для окремої рослини.

Виготовити їх можна з дощечок завтовшки 10—16 мм і завширшки 60 — 100 мм. Довжина залежить від кількості комірок, які повинні бути квадратними.

У бічних дощечках ножівкою і стамескою зробіть невеличкі заглиблення для денця і внутрішніх перегородок, а по краях бічних стінок — отвори діаметром 6—7 мм для гвинтів, які разом з гайками стягують стіни ящика.

Скріпити ящик можна і за допомогою гумових кілець, відрізаних від старої велосипедної камери. У цьому випадку на бічних стінках роблять виступи, на які одягаються кільця. Для вирощування більшої кількості розсади рекомендую виготовити двосекційний ящик.

Після того, як рослини висаджені, ящик треба очистити від землі і розібрати. Він займе зовсім мало місця. Щоб ящик слугував довше, пофарбуйте його водостійкою фарбою.

Олесь ЩАВЕЛЬСЬКИЙ.

ЩАВЕЛЬ ДЛЯ БОРЩУ

Незабаром у відкритому грунті треба буде збирати врожай щавлю, який хотілося б мати протягом року. Чи не підказав би хто рецепт, за яким можна його консервувати?

М. ПОКОТИЛО.

Дніпропетровськ.

На 10 банок місткістю 0,5 л потрібно: свіжого листя щавлю — 2,2 кг, зеленої цибулі — 2,2 кг, кропу — 1,15 кг, солі — 80 г.

Щавель старанно миють, видаляють сторонні суміші, пожовклі та зіпсовані листки, відрізають стебло, залишаючи не більше 1—2 см його довжини, а потім подрібнюють. Зелену цибулю миють, очищають, зрізують кореневу мичку і кінці зелених стеблин, потім ріжуть її кусочками довжиною 1—2 см. Кріп перебирають, миють і дрібно ріжуть. Всю підготовлену зелень вміщують в емальовану посудину, пересипають сіллю, перемішують зі щавлем до виділення соку і щільно укладають у сухі чисті банки. Наповнені банки накривають прокип'яченими кришками і ставлять у каструлю з підігрітою водою для стерилізації. Час стерилізації при 100°С для банок місткістю 0,5 л — 20 хвилин, 1 л — 25—30 хвилин. Закінчивши обробку, банки герметично закупорюють, перевертають вниз горлечком і охолоджують.

Віталій СКИБА.

ОВОЧЕВИЙ КОНВЕЙЄР

Крім основних овочевих культур (огірки, помідори, буряки, капуста тощо), потрібно вирощувати також квасолю спаржеву, фізаліс, остогін, скорцонеру, цибулю-порей, спаржу та інші рослини, які значно збагачують овочевий стіл з ранньої весни до пізньої осені.

Овочева квасоля смачніша за горох, а за вмістом білку близька до м'яса. Зелені боби (лопатки) й недостигле насіння квасолі використовують для супів, гарнірів та для приготування консервів. Корисна квасоля літнім людям для запобігання атеросклерозу. Як дієтичний продукт харчування використовується вона і в разі захворювання печінки та жовчного міхура. Сіють її широкорядним способом у кінці квітня — на початку травня.

Із групи томатних рослин заслуговує на увагу фізаліс. Плоди використовуються для вінегретів, салатів, з них готують ікру, компоти, мармелад, джем, ізюм, солять і

Домашня грядка

маринують. Вирощують фізаліс розсадним і безрозсадним способами.

На садовій ділянці раджу вирощувати скорцонеру. Це дворічна коренеплідна рослина. Вона є цінним дієтичним продуктом харчування, особливо для діабетиків.

Розмножується насінням. Сіють рано навесні. Для використання взимку коренеплоди зберігають в овочесховищах, як моркву.

Цибуля-порей має ніжний смак і аромат, не дуже гірка, гостра. Молоді листки у сирому вигляді придатні для салатів, листя і цибулину можна додавати в усі супи.

Має порей і лікувальні властивості. Він поліпшує діяльність печінки. Його пропонують вживати в разі захворювання ревматизмом, подагрою.

Порей — дворічна рослина. Якщо вирощувати довше, стає багаторічником. Насіння (чорнушку) висівають навесні й у кінці літа.

Остогін після перезимівлі в грунті навесні проростає й дає зелень протягом літа. Свіжий та засушений остогін є добрим протицинготним засобом. Молоді листки та пагони вживають як приправу до м'ясних страв, соусів, маринадів, в супи, салати. Сухі стебла — як спеції, коли солять та маринують огірки, помідори та капусту.

У стародавні часи спаржу вирощували в основному як лікарську рослину від подагри, хвороб нирок і інших. Пізніше її розпочали культивувати як овочеву, особливо для дієтичного харчування, і як декоративну рослину. Із пагонів спаржі готують салат, дієтичні супи, бульйон. Особливо смачні молоді пагони, відварені в підсоленій воді і заправлені вершковим жиром або майонезом.

Василь ГРИНЬ,
кандидат сільськогосподарських наук.

КЛЕЇМО ШПАЛЕРИ

Підбирати шпалери для квартири треба уважно. Для невеликих кімнат підходить більше шпалери світлі, з дрібним неяскравим малюнком — зорово вони збільшують приміщення. Якщо кімната велика, краще брати шпалери з великим малюнком. Кімнати з низькою стелею обклеюють шпалерами з чіткими вертикальними смугами чи вертикальною побудовою орнаменту — вони створюють зоровий ефект високих стін. Шпалери з горизонтальними смугами, горизонтально розташованими малюнками роблять кімнату нижчою, тому доречно їх використовувати для обклеювання стін високих приміщень.

А низька стеля здаватиметься вищою, якщо обклеїти кімнату шпалерами до самого верху. Широка смуга штукатурки між стелею і верхнім краєм шпалер розбиває стіну на частини і тим самим укорочує її зорово.

Колір стін також може зорово збільшувати чи зменшувати розміри кімнати. Приміщення, обклеєне шпалерами теплих тонів (червонуватих, оранжевих, жовтих), здається меншим, а холодних (синіх, зелених, фіолетових) — навпаки, більшим. Біля вікон, які виходять на північ, а також для приміщень з недостатнім природним освітленням краще вибрати шпалери золотавого, жовтого, оранжевого, кремового, пурпурового тонів. Шпалерами блакитного, зеленуватого, фіолетового, синього, кавового тонів обклеюють стіни кімнат, вікна яких виходять на південь.

Колір і малюнок шпалер повинні поєднуватись з кольором меблів. Готуючись до обклеювання шпалерами стін, спочатку вимірюють їх довжину, а вже потім купують шпалери, беручи один рулон про запас (на випадок ремонту шпалер).

Останнім часом у продажу з'явились миючі шпалери, вкриті захисною полімерною плівкою, і так звані самоклеючі шпалери. Обклеювати ними житлові кімнати не рекомендується, бо вони повітронепроникні, мають специфічний запах. Найкраще їх використати для обклеювання коридора, туалету, внутрішньої поверхні вбудованої шафи — це значно полегшить прибирання.

Петро ГЛИНА.

Пошта сторінки

Читачі звертаються по допомогу до редакції, яка продовжує друкувати листи-прохання з огляду на те, що хтось все-таки на них відгукнеться. Світ же не без добрих людей.

«Надрукуйте, будь ласка, адресу магазину, який продає насіння поштою. Бо писав у Бориспіль і Харків, звідти нічого не чути».

Арсеній БІЛИЦЬКИЙ,
учень 9-го класу.

Цей лист надіслано без прізвища, але зате з конкретною адресою. Ось вона: Дніпропетровська область, Софіївський район, Софіївка, вулиця Садова, 72.

«Допоможіть знайти колгосп чи людину, що вирощують кормову траву фацелію. Це чудовий медонос, і він мені конче необхідний для моєї пасіки».

Проживає наш читач у селищі міського типу Іванків Київської області на вулиці Першого травня, 23.

«Прочитали в «Голосі України» статтю «Чудо-калина», з якої багато для себе почерпнули. Велике спасибі вам за пораду. Водночас просимо на сторінках газети розповісти про те, як розводити троянди».

Підпис під цим листом колективний — жителі Вінниці.

Агов, аматори і спеціалісти, відгукніться! Адже що найприємніше — обом сторонам — це безкорислива допомога.

Маленькі хитрощі

Сіль-помічниця

У холодній солоній воді можна прати кольорові речі, тоді вони не полиняють; легше відіпрати в такій воді носові хустинки, якщо замочити їх на дві години (чайна ложка солі на літр води).

Сіллю, замість прального порошку, можна почистити не дуже забруднений килим. Вона вбере пил і надасть ворсу блиску. Наприкінці чистки сіль треба змести віником, промити перед цим гарячою мильною водою. Залишки солі прибрати пилососом.

Якщо свіжі плями від фруктових соків і вина засипати сіллю, а потім речі виправити, то від плям не залишиться й сліду.

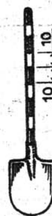
Трохи іржаву або потемнілу «підошву» праски можна почистити, потерши розсипану на листку картону сіль.

Сіль допомагає почистити й дуже підгорілі каструлі. Треба посипати на зіпсовані місця сіль товстим шаром, залити водою і залишити на кілька годин.

Сіль, змішану з питною содою, можна використовувати замість зубної пасти.

Зібрала Ніна ВОЛОХ.

Замість метра

Якщо на держак лопати нанести розмітку у вигляді кольорових кілець завдовжки 10 см, то такою лопатою дуже зручно робити заміри під час висаджування дерев та інших садових, городніх робіт.

Оксана ПІКУЛЬ.

АРОМАТ ЧАЮ

Від чого залежить він? Не тільки від заварки, а й від води. Найкращою водою для приготування чаю вважають джерельну, яка не містить розчинних мінеральних речовин і не має жодних запахів. Добра вода швидкоплинних річок з кам'янисто - піщаним дном, протічних озер. В містах такої води, на жаль, нема, тому для заварювання чаю водопровідну воду необхідно витримати кілька годин (скажімо, впродовж ночі) у відкритій посудині, відтак запах хлору вивітриться.

Вода має бути лише свіжою. Особливо псується смак чаю, якщо у кип'ячену воду додають свіжу, а потім цю суміш кип'ятять.

Заварювати чай рекомендується у фарфоровому чи фаянсовому чайнику (емальовані й, особливо, металеві для цього не придатні). Варто мати великий чайник — місткістю до літра, тому що набагато краще заварений чай наливати в чашки прямо з чайника і опісля вже не розбавляти водою.

Порожній чайник до заварювання ретельно прогрівають — обполіскуванням окропом чи на вогні. Тоді чай набуває яскраво вираженого аромату. У гарячий чайник насипають заварку (в середньому по одній чайній ложці на склянку окропу), відразу ж заливаючи його окропом, але не більше половини чайника. Після цього чайник швидко закривають кришкою і серветкою.

Настоювання напою може тривати до 15 хвилин (залежно від виду і сорту чаю). Оптимальний термін для високосортного чорного чаю — 4 хвилини, для зеленого — 8—10 хвилин. Опісля витримки в чайник знову додають окріп. Якщо чай заварений правильно, на його поверхні має бути жовтувато - коричнева піна.

Підготував
Григорій СЛОБОДЯН.

Сергій ЮРАН: «СПОДІВАЮСЯ НА УСПІХ»

Головний бомбардир київського «Динамо» Сергій Юран у матчі чемпіонату країни проти харківського «Металіста» участі не брав, бо в попередніх поєдинках «заробив» дві жовті картки і тому відбував покарання.

— Переживав за товаришів, сидячи на трибуні, — сказав він. — І докоряв собі за відсутність витримки. Можна було б, звичайно, і не сперечатися з арбітрами. Секунди моєї нестриманості дорого обійшлися і мені, і команді. Але, як кажуть, на помилках вчаться...

Утім, наша розмова з Юраном надалі мала іншу тему: про майбутній відбірковий матч чемпіонату Європи збірної СРСР, який вона проведе сьогодні в Будапешті з угорцями.

— Ми мали чудову репетицію, — ділиться думками Сергій,— маю на увазі товариську зустріч з чемпіоном світу — збірною Німеччини. Від суперника я особисто буквально в захопленні. Чудова команда, нічого не скажеш. Але і ми, гадаю, зіграли з достоїнством. Можливо, збірній СРСР. ще чогось не вистачає. Але резерви вона має, і чималі. Навіть у Франкфурті-на-Майні ми могли добитися кращого результату.

— Гаразд, та корисна репетиція — то минуле. Нас же сьогодні цікавить вже інша подія: будапештський поєдинок. Чого від нього чекаєш?

— Маю оптимістичні передчуття. Думаю, що наш колектив здатний принаймні не програти. Нині про угорську збірну гомонять багато, вихваляючи її на всі боки. Ми бачили її матчі з іспанцями та кіпріотами у відеозапису. Справді, суперник наш перебуває у хорошій формі. Але ми повинні забути про це і грати у свій футбол. Головне — добре настроїтися, і успіх неодмінно прийде...

Розмову вів **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

На знімку: грає Сергій **Юран.**

Фото Миколи БОЧКА.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради Української РСР

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Олександр БІЛИК
заступник головного редактора

Анатолій ГОРЛОВ
заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

Хокей

За світову корону

Післязавтра в Фінляндії почнеться черговий чемпіонат світу з хокею. Наша збірна вже вирушила до міста Турку. У її складі воротарі — Олексій Мар'їн («Спартак»), Андрій Терфілов («Динамо», Москва), Володимир Мишкін («Разма-Лука»), захисники — Володимир Малахов, Володимир Константинов, Ігор Кравчук, Ілля Бякін (усі — ЦСКА), Дмитро Миронов («Крила Рад»), Валерій Ширяєв та Олексій Житник (обидва — «Сокіл»), Олексій Гусаров («Квебек Нордікс»), нападаючі—Павло Буре, Валерій Каменський, Вячеслав Буцаєв (усі — ЦСКА), Олександр Семак, Олексій Жамнов, Андрій Ломакін (усі — московське «Динамо»), Дмитро Квартальнов, Вячеслав Козлов, Герман Титов і Валерій Зелепукін (усі — «Хімік»), Сергій Немчинов і Віктор Гордіюк (обидва — «Крила Рад»), Віталій Прохоров («Спартак»), Вячеслав Биков («Фрібург»).

Президія Верховної Ради Української РСР висловлює глибоке співчуття першому заступникові Голови Верховної Ради УРСР Івану Степановичу Плющу в зв'язку з трагічною смертю його сина Вадима.

Народні депутати Української РСР, члени Комісії Верховної Ради УРСР з питань агропромислового комплексу висловлюють глибоке співчуття першому заступникові Голови Верховної Ради УРСР Івану Степановичу Плющу в зв'язку з трагічною смертю його сина Вадима.

Бліц-портрет команди

«МАЯК» в Очакові в пошані

Немає нічого дивного, що після трьох турів чемпіонату СРСР з футболу серед команд другої ліги вперед вийшли «Кристал», «Прикарпаття», «Закарпаття» і «Полісся», які набрали по п'ять очок. Несподіванкою стала поява серед лідерів дебютанта — команди «Маяк» з причорноморського Очакова.

На футбольному горизонті республіки «Маяк» засвітився два роки тому, коли пробився до фінального турніру команд колективів фізкультури. Тоді очаківці пропустили вперед армійців Києва. Друга спроба виявилася вдалішою: «Маяк» разом з усіма фіналістами було переведено в другу лігу.

Ці успіхи очаківської команди пов'язані з ім'ям Валерія Журавка, який грав за команди майстрів Миколаєва, Жовтих Вод, Херсона, Одеси. Разом з братом Олегом Валерію вдалося створити цікавий ансамбль, де першу скрипку грають вихованці футбольних шкіл з Миколаєва. Включив Валерій до команди і тих гравців, яких чомусь не помітили тренери «Суднобудівника». Скажімо, Валерія Кухаренка. Лише Микола Бєлан і Віктор Степанов багато матчів зіграли за команди другої ліги.

Після перемоги і нічиєї на своєму полі «Маяк» провів перший матч на виїзді з армійцями Києва і ледь не виграв його. На гол Кухаренка киянам лише наприкінці гри вдалося відповісти м'ячем Надуди.

— Хлопці дуже хвилювалися, — пояснив Валерій Журавко після гри. — Але думаю, наші прихильники будуть задоволені результатом. Взагалі в Очакові футбол в пошані. Зараз закінчується реконструкція стадіону, на який приходитимуть понад три тисячі глядачів. Маємо ми свою спортивну базу, а у міському бюджеті окремою статею виділені кошти на команду «Маяк».

Від себе додам, що у дебютанта проблем вистачає. «Маяк» не має свого автобуса, гравцям треба набиратися досвіду важкої марафонської боротьби. Але брати Журавки сподіваються на допомогу районних і обласних керівників, які обіцяли підтримку. А молодь заграє. Обов'язково заграє у цікавий футбол. До речі, «Маяк» сподобався вибагливому київському болільнику.

Сьогодні відбудуться матчі четвертого туру.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Карате

Є КОНТАКТ!

Карате на Сході, кажуть, популярніше, ніж футбол на Заході. Існує кілька його підвидів. Кеокушинкай (новітня і найточніша транскрипція) — підвид найбільш контактний, гострий, спортивний. На відміну від карате-до тут дозволено не імітувати, а наносити удари руками та ногами. І чиста перемога — іппон — тут присуджується, коли суперник повалений не «подумки», а цілком натурально...

У латентній, прихованій формі карате-кеокушинкай існувало на Україні досить давно. Але легалізація відбулася лише минулого літа, коли утворилася республіканська федерація.

Оце днями відбулося її засідання, на якому уточнено статут і названо керівництво. Президентом знову став Ю. Соколов, у недавньому минулому комсомольський лідер, нині менеджер Асоціації національно-культурних ініціатив. Першим віце-президентом обрано С. Близнюка (Київ), віце-президентом — С. Всеволодова (Херсон).

Про Станіслава Близнюка є що сказати особливо. Він єдиний в СРСР каратист, який пройшов навчання у творця стилю кеокушинкай М. Оями і дістав в Японії чорний пояс з двома золотими нашивками — знак другого дану. У Станіслава в Києві чимало учнів, і скоро у Ватутінському районі під його керівництвом відкриється перший в столиці клуб.

Нещодавно пройшли змагання, які й стали в республіці справжнім оглядом у цьому новому для нас виді спорту наявних сил і найближчого резерву. Мова ведеться про розиграш Кубка України. До Донецька на ці змагання прибули команди з 13 областей. Будинок культури «Юність», який вміщує понад тисячу глядачів, був заповнений вщерть. Каратистську атрибутику, яку продавали у фойє, розхоплювали, як оком змигнути. Одне слово, змагання викликало величезний інтерес. Завершилося воно перемогою каратистів Херсона (до команди входили атлети трьох вагових категорій), на другому місці — кіровоградці, третє поділили спортсмени Києва та Дніпропетровська.

Головне завдання Федерації карате-кеокушинкай України сьогодні — підготовка кваліфікованих наставників, які з усіх боків заслуговують ліцензію на тренерську роботу. Не хочеться й передбачати, до чого може привести юнаків, які рвуться в карате, невмілий або несумлінний «сенсей»... Тому федерація і Держкомітет у справах молоді, фізичної культури і спорту запросили до Києва офіційного представника Угорщини в міжнародній організації кеокушинкай, володаря п'ятого дану Іштвана Адамі.

Гість провів у Кончі-Заспі семінар, в якому взяли участь понад сто українських тренерів з карате. Багато з них отримали офіційні посвідчення на право вести тренування.

Побував у Києві ще один фахівець з кеокушинкай з Угорщини — Кальман Фурко. І він поділився власними методичними прийомами навчання каратистів, досвідом організації тренувальних занять.

Залишається тільки жалкувати, що наші каратисти поки не мають можливості взяти участь у першості СРСР — Всесоюзна федерація карате-кеокушинкай висунула абсолютно неприйнятні фінансові умови членства і вимагає повне підкорення центру. Жодна з республік цього диктату не прийняла. І в турнірі, який дзвінко іменувався чемпіонатом СРСР, взяли участь команди... п'яти областей Росії.

Однак про українські здобутки в карате-кеокушинкай країна вже начулася. Тому на тренерський семінар до Києва приїхали гості з Литви, Грузії, навіть з Сибіру та з Далекого Сходу. З ними встановлено міцний контакт.

Олександр БАШКАТОВ.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Заступник редактора — Олександр Білик.

Чергові редактори — Віктор Браницький, Яків Гальченко.

Автори макета — Анатолій Мироничев, Леонід Підлужний.

Випусковий — Леонід Клюско.

Оформлення — Володимир Кисельов.

Коректори: Леся Онищенко, Галина Адамович, Антоніна Голик, Галина Каблак, Валентина Лукаш, Євгенія Оратовська, Олена Чоповська.

Верстальники: Тетяна Балюк, Алла Будникова, Марія Солодюк, Ольга Яценко, Анатолій Артеменко, Сергій Скаженюк.

Лінотипісти: Віктор Процун, Раїса Гринюк.

* * *

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Індекс 60955.

Тираж 166.300.

Передплатна ціна на рік 19 крб 80 коп.

Зам. 03150741.